

Les TIC i els ciutadans

Estudi sobre el grau d'equipament
a les llars de les Illes Balears
i l'ús que en fan els ciutadans

Les TIC i els ciutadans

Estudi sobre el grau d'equipament
a les llars de les Illes Balears i
l'ús que en fan els ciutadans

Coordinadora del projecte
Bel Llodrà Riera

Cap del projecte
Francina Mas Parera

Autors
Francina Mas Parera i Jordi Morell Ramos

Col·laboradors
Francisca Morey Fernández

Estudi realitzat per l'Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) i
l'Observatori Balear de la Societat de la Informació (OBSI) de la Fundació iBit

Alguns drets reservats

Aquesta obra està sota una llicència

Reconeixement-No comercial-Compartir sota la mateixa llicència

3.0 Espanya de Creative Commons. Per veure una còpia d'aquesta llicència, visiteu

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/>

o envieu una carta a Creative Commons,

171 Second Street, Suite 300, San Francisco, Califòrnia 94105, USA.

Edita:

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Innovació,
Interior i Justícia

iBit
Illes Balears
innovació
tecnològica

OBSI

Observatori de la societat
de la informació
obsi.ibit.org

Col·labora:

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria
d'Economia i Hisenda

IBESTQT

Institut d'Estadística
de les Illes Balears

Fundació IBIT

Parc Bit. Ctra. Valldemossa, Km. 7,4 Edifici 17 - 3r pis Porta D-2

07121 Palma, Illes Balears, Espanya

Tel: +34 971177270/1

www.ibit.org

Disseny i il·lustracions: www.accentgrafic.com

Impressió: Gràfiques Rubines

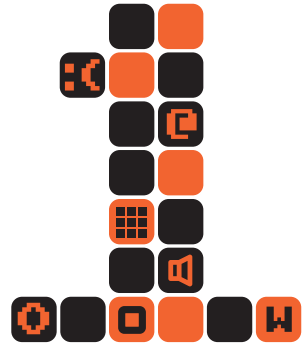
Dip. Legal: PM-1887-2010

ISBN: 978-84-693-9843-2

Sumari

Pròleg	5
Presentació	9
Introducció al treball i metodologia	13
Objectius de l'enquesta	17
Conceptes i definicions	18
Àmbit de l'enquesta	24
Àmbit poblacional	24
Àmbit geogràfic	25
Àmbit temporal	26
Disseny mostral	27
Tipus de mostreig	27
Afixació de la mostra	28
Treball de camp	30
Imputació	31
Elevació i calibratge	32
Destacats	33
Resultats	37
Llars	40
Televisió	40
Ordinador	43
Telèfon fix	48

Connexió a Internet	49
Adults	52
Ús de telèfon mòbil	52
Ús de l'ordinador	55
Formació en TIC	60
Connexió a Internet	62
Ús d'Internet	68
Conclusions	95
Agraïments	99
Índex de gràfics i taules	103
Glossari de termes	109
Referències i bibliografia	119

<Pròleg>

El coneixement i la informació fiable són els pilars per prendre decisions correctes. Tota societat avançada necessita tant eines que li permetin obtenir aquesta informació, com una població formada i amb coneixements que pugui avaluar-la, analitzar-la i treure'n les conclusions pertinents, per, si és necessari, actuar i intentar corregir les mancances observades. La creació de l'Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat), el gener del 2008, s'emmarca dins aquest objectiu general de qualsevol societat avançada, que és dotar-se d'organismes que actuïn amb rigor i seguint uns principis de bones pràctiques estadístiques per obtenir dades quantitatives, en aquest cas de les Illes Balears, a fi de conèixer la realitat (social, econòmica, ambiental...) de la seva població i del seu territori. Aquest coneixement ha d'ajudar a la presa de decisions tant per part de l'Administració com dels agents socials.

Per la seva banda, l'Observatori Balear de la Societat de la Informació (OBSI), que pertany a la Fundació iBit, és un organisme que acumula coneixement sobre les tecnologies de la informació i les comunicacions, les TIC. L'OBSI avalua, analitza i treu conclusions sobre informació quantitativa referida a la societat de la informació i la comunicació a les Illes Balears. La publicació que teniu a les mans conté l'anàlisi que fa l'OBSI de la informació estadística que proporciona l'enquesta modular d'hàbits socials (EMHS), la primera enquesta elaborada per l'Ibestat, els resultats íntegres de la qual podeu trobar al web www.ibestat.cat.

Un dels objectius de l'Ibestat és oferir informació d'interès per al ciutadà i per a l'Administració amb la màxima desagregació territorial possible, i garantir la fiabilitat de les dades i la preservació del secret estadístic. D'aquesta manera, es proporcionen dades properes als usuaris alhora que se n'assegura la qualitat. Aquesta publicació n'és un bon exemple, ja que ofereix informació referent a les llars per illes i, en el cas de Mallorca, desagregada per comarques.

L'EMHS de l'Ibestat ha centrat els seus objectius a obtenir, per primera vegada a les Illes Balears, una radiografia fidedigna dels aspectes considerats estratègics per al desenvolupament socioeconòmic i la cohesió

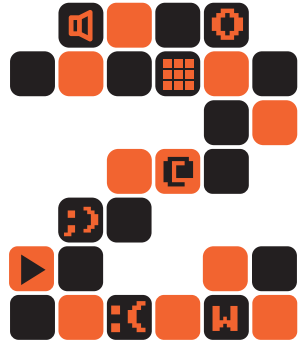
social de la població balear. L'elaboració de l'enquesta ha comptat amb la participació, financera i de redacció dels qüestionaris, de la Conselleria d'Afers socials (mòdul *Condicions de vida i cohesió social*), de la Conselleria d'Educació i Cultura (mòdul *Usos lingüístics*) i de la Fundació Ibit (mòdul *Disponibilitat i usos de les TIC a les llars*). L'EMHS és, per tant, un exemple de col·laboració dins l'Administració autonòmica, al temps que, en una sola operació estadística, es recull un gran volum d'informació que permet ser creuada: composició i característiques de les llars, situació econòmica de les llars, nivells d'estudis i abandonament d'aquests, ús del temps lliure, participació social...

Els resultats del mòdul *Disponibilitat i usos de les TIC a les llars* són els que s'analitzen detalladament en aquesta publicació, en què s'ha estudiat l'equipament tecnològic de les llars (telèfon, televisió, ordinador, connexió a Internet) i els usos que en fa la població, no tan sols els que fan referència als equipaments, sinó també els relatius a correu electrònic, xarxes socials, compres per Internet, webs personals, signatures digitals, interacció amb l'Administració pública o la realització de cursos formatius, entre altres qüestions.

Es tracta, en definitiva, d'una informació molt valuosa per conèixer la realitat sobre un aspecte cada cop més important en la nostra societat, l'ús de la tecnologia, el qual pot donar lloc a noves formes de marginació social, relacionades amb fenòmens com l'analfabetisme digital, i, a la vegada, donar lloc a nous sectors econòmics emergents lligats al coneixement.

Andreu Sansó

Director de l'Ibestat

<Presentació>

Una de les finalitats de realitzar el present estudi ha estat analitzar de quin equipament informàtic disposen les llars de les Illes Balears, però especialment conèixer quin ús fan els ciutadans de les Illes. I això què vol dir? Doncs que no hem volgut esbrinar si el ciutadà coneix l'entrellat de la tecnologia que fa servir, de què està formada i per què funciona, sinó que s'ha investigat primer, si fa servir la tecnologia de la qual disposa, i després, com fa servir aquest equipament.

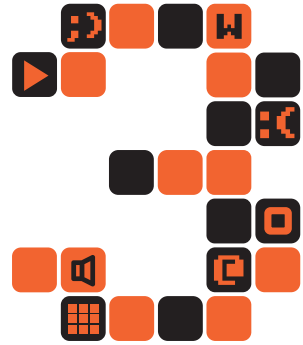
D'aquesta anàlisi s'han pogut extreure una gran quantitat de dades i moltes de les respostes ens susciten alhora més preguntes. En un món que avança tan ràpid com és el món de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) i de la societat de la informació en general, és molt important estar atent i intentar no perdre'n detall per poder actuar de manera conseqüent segons les necessitats detectades. Si un avantatge significatiu té el món de les noves tecnologies és que el gran i sempre ràpid desenvolupament que experimenta permet capgirar les situacions i transformar-les.

Les debilitats es vesteixen d'oportunitats, i per això mateix treballa l'Observatori Balear de la Societat de la Informació: per reduir la fractura digital existent i augmentar l'alfabetització digital dels nostres ciutadans i empreses. L'estudi que presentam posa de manifest els punts forts i els punts febles pel que fa a l'ús de les TIC a les llars balears. Aquest fet suposa una oportunitat per promoure iniciatives i realitzar propostes d'actuació que ajudin a convertir les debilitats en fortaleces. Les dades de l'estudi sobre disponibilitat i utilització de les TIC es converteixen en un punt de partida i en una oportunitat, ja que de la mateixa forma que és important conèixer les respostes, igual o més significatiu és saber quines són les preguntes.

I no podem oblidar com és d'important que la ciutadania accedeixi a l'educació digital perquè no es quedi enrere. Per exemple, l'accés i l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació han possibilitat que els ciutadans hagin deixat de ser subjectes passius que simplement rebien i assimilaven informació i hagin esdevingut subjectes actius que es qüestionen i fins tot transformen el missatge que reben, ja sigui en l'àmbit polític, social, econòmic, personal o professional; han deixat de ser

majoritàriament receptors i han passat a ser principalment emissors. Les TIC han possibilitat en bona part aquest canvi. Ens trobam davant l'usuari 2.0.

Per tant, l'accés, la disponibilitat i la utilització de les TIC per part de la ciutadania són fonamentals, aquestes han de ser promogudes en tots els àmbits i nivells, i les mancances que es detecten en l'ús o l'abast que tenen han de ser degudament ateses i enfocades. Les TIC estan aquí per quedar-s'hi i les hem d'acollir sense pors, ja que deixar-les de banda no solucionaria res, tot el contrari. Com deia Isaac Asimov: "Jo no tenc por dels ordinadors, tenc por de quedar-me sense".

<Introdució al treball i metodologia¹>

1. La metodologia ha estat confeccionada per l'Institut d'Estadística de les Illes Balears. www.ibestat.cat

Aquest estudi, s'emmarca dins l'Enquesta modular d'hàbits socials 2010 (EMHS). Condicions de Vida i cohesió social, que ha dut a terme l'Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat).

L'estudi proporciona informació rellevant sobre àmbits d'interès:

- Valorar la qualitat dels serveis públics.
- Completar el quadre d'indicadors d'exclusió social europeus (indicadors de Laeken).
- Disposar de dades de les Illes Balears comparables amb les corresponents de l'Estat espanyol i de la Unió Europea.
- Accedir a informació amb el suficient grau de desagregació territorial insular o comarcal per prendre decisions.

L'Observatori Balear de la Societat de la Informació ha desenvolupat, juntament amb l'Ibestat, el mòdul que correspon a l'Equipament de TIC a les llars i l'ús que en fan els ciutadans de les Illes Balears.

Objectius de l'enquesta

L'Enquesta modular d'hàbits socials de les Illes Balears 2010 (EMHS) ha centrat els seus objectius en la necessitat d'obtenir, per primera vegada a la Comunitat Autònoma, una radiografia fidel dels aspectes que es consideren estratègics per assolir el desenvolupament socioeconòmic correcte i la cohesió entre la població. En aquest sentit, els objectius són disposar d'informació veraç amb prou nivell de desagregació territorial, insular o comarcal (NUTS 4) que permeti que els participants en el disseny de l'enquesta puguin prendre les decisions correctes.

L'OBSI ha volgut definir el panorama actual balear sobre l'equipament de les TIC a les llars i l'ús que en fan d'aquestes els ciutadans, així com avaluar el grau de coneixement i la utilització d'eines circumscrites a la Web 2.0 com les xarxes socials. S'ha pretès aprofundir en aspectes no estudiats abans a la nostra Comunitat amb l'objectiu de poder proposar després actuacions que permetin reduir l'exclusió digital o eliminar-la.

Conceptes i definicions

Habitatge familiar

Es considera *habitatge familiar* qualsevol habitació o conjunt d'habitacions i les seves dependències que ocupin un edifici o una part estructuralment separada d'aquest i que, per la forma com han estat construïdes, reconstruïdes o transformades, estan destinades a ser habitades per una o diverses llars i en la data de l'entrevista no s'utilitzen per a altres fins (despatxos de professionals, comerços, empreses, etc.). No són objecte d'estudi per a aquesta enquesta els establiments col·lectius, com ara hotels, pensions, residències, llars per a gent gran, pisos d'estudiants, etc. Quan en un habitatge principal conviuen més de cinc llars és considerat establiment col·lectiu.

Habitatge familiar principal

Es considera *habitatge familiar principal* qualsevol habitatge familiar que és utilitzat com a residència habitual d'una o més llars. Els habitatges

familiars que són de temporada, estan deshabitats, etc, no són residència habitual i, per tant, no són principals.

Llar privada

Només les llars privades són objecte d'investigació en l'EMHS. Es defineix la *llar privada* com la persona o conjunt de persones que ocupen en comú un habitatge familiar principal o part, i consumeixen o comparteixen aliments o altres béns amb càrrec a un mateix pressupost. D'acord amb aquesta definició s'ha de tenir en compte el següent:

- Una llar privada pot estar constituïda per una sola persona (llar unipersonal) o per unes quantes (llar pluripersonal).
- Les persones que formen la llar poden estar unides o no per vincles de parentiu. En efecte, la llar pot estar formada exclusivament per persones no emparentades, per una família junt amb persones no emparentades o únicament per una família.
- Una llar privada pluripersonal és la formada per un conjunt de persones que ocupen en comú un habitatge familiar principal. Per tant, el conjunt de persones que habita en un establiment col·lectiu (hospital, hotel, col·legi major...) no constitueix una llar privada. Tanmateix, s'ha de tenir en compte que dins el recinte d'un establiment col·lectiu sí que hi pot haver una llar, com ara el cas del director d'una presó que hi visqui.
- Una llar privada és la formada per un conjunt de persones que comparteix despeses, és a dir, que té una economia o un pressupost comuns. No es considera que formin diferents llars les persones amb una economia parcialment independent si comparteixen la major part de les despeses fonamentals —habitatge i alimentació— amb les altres persones. S'entén en general que tenen una economia comuna, tant els que hi aporten recursos col·laborant a sufragar les despeses comunes, com els que no hi aporten res però es beneficien de les despeses de l'economia comuna.

Membre d'una llar privada

Els membres d'una llar privada són les persones que ocupen un altre habitatge familiar principal però depenen econòmicament del pressupost d'aquesta llar. Per tant, es consideren membres de la llar les persones que compleixen alguna de les condicions següents:

- La major part de l'any resideixen en un habitatge familiar principal (residència habitual) i comparteixen el pressupost de la llar.
- La major part de l'any no resideixen a l'habitatge familiar principal i comparteixen el pressupost de la llar.

Es considera resident si pernocta a l'habitatge més de tres mesos dels sis darrers. Per a aquesta Enquesta no es consideren membres de la llar els grups següents: — Servei domèstic: qualsevol persona que presta serveis de caràcter domèstic a la llar a canvi d'una remuneració en diners o en espècie (com ara xofers, donzelles, mainaderes o assistents de la llar). — Hostes: qualsevol persona que, sense tenir la consideració de membre de la llar, hi comparteix aliments o habita a l'habitatge i aporta una contraprestació monetària a canvi, per la qual cosa la llar persegueix finalitats lucratives amb la seva estada.

Casos especials

- Els treballadors interns dedicats als serveis es consideren membres de l'habitatge en el qual treballen, encara que formin la seva pròpia llar, independentment del temps que portin empleats. No són enqüestables, per tant, en els seus habitatges familiars.
- Es consideren membres de la llar les persones desplaçades temporalment a un altre lloc, com ara els col·lectius següents:
 - malalts en sanatoris
 - persones en viatges de negocis o d'esbarjo
 - pescadors al mar

Els estudiants i els treballadors es consideren temporals desplaçats si, quan acabi la causa per la qual es van desplaçar, pensen tornar a reunir-se amb la resta de la família.

Persona menor

Una persona és considerada menor si té menys de 16 anys en el moment de l'entrevista.

Persona adulta

Una persona és considerada adulta si té 16 anys o més en el moment de l'entrevista.

Informant de la llar

L'informant idoni per ser entrevistat en el contacte inicial i que ha de donar la informació general de la llar ha de ser la *persona responsable de l'habitatge*. Si n'hi ha més d'una, ha de ser una d'elles. Si no és possible, ha de ser algú que pugui "parlar en nom" de la llar. Per això, de manera general, l'ordre de preferència és el següent:

- La primera persona responsable de l'habitatge.
- La segona responsable de l'habitatge.
- Una altra persona adulta, membre d'aquesta llar.

En casos molt excepcionals, com succeiria per exemple en una llar formada per persones grans o amb discapacitat que viuen soles, es permet que l'informant sigui una persona que no sigui membre de la llar (per exemple, un fill o algú proper que conegui perfectament la situació de la llar).

Sustentador principal de la llar

És la persona que és membre de la llar que té els ingressos més elevats durant el darrer any. En cas d'igualtat, se selecciona l'ocupant de més edat.

Tipus de llar

S'han establert els tipus de llars següents:

- Una sola persona de menys de 65 anys.
- Una sola persona de 65 anys i més.
- Parella sense fills, ambdós de menys de 65 anys.
- Parella sense fills, almenys un de 65 anys i més.
- Parella amb algun fill dependent.²
- Resta de parelles amb fills.
- Un adult amb fills.
- Altres llars: en aquesta categoria hi ha els tipus de llars que per la seva escassa representativitat mostral han hagut d'agrupar-se.

Tipus de municipi

Es distingeixen dues categories per a la ubicació de l'habitatge:

- Rural: menys de 15.000 habitants.
- Urbà: 15.000 habitants o més.

Estudis completats

Seguint la classificació harmonitzada amb la classificació nacional d'educació 2000 (CNED 2000), en el qüestionari d'adults els diferents nivells d'educació queden recollits en les categories següents:

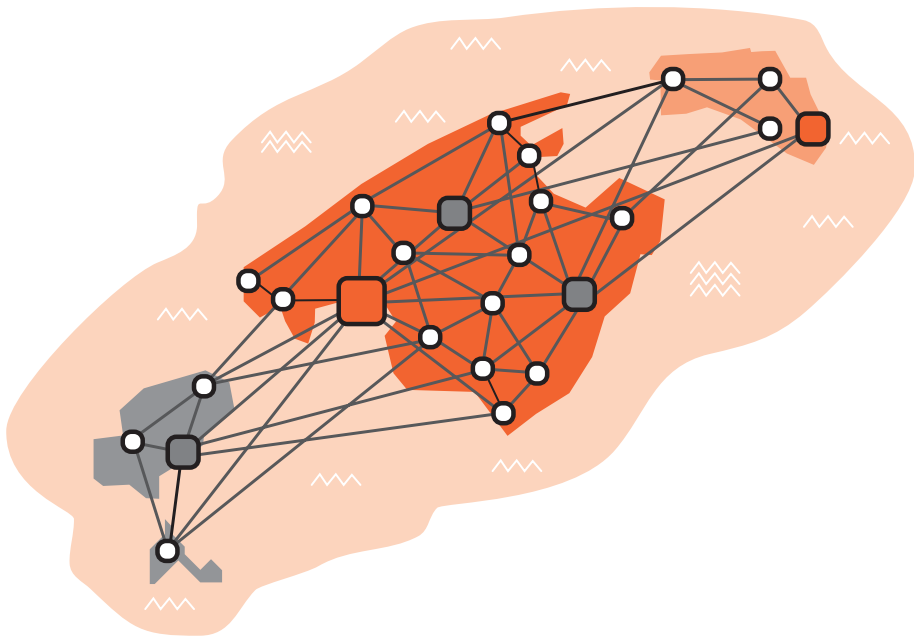
- No sap llegir o escriure.
- Sap llegir i escriure però sense completar EGB, ESO o batxillerat elemental, educació primària LOGSE completa o cinc cursos d'EGB aprovats.
- Batxiller elemental, graduat escolar d'ESO, certificat d'escolaritat.
- Batxiller superior, BUP, batxiller LOGSE, COU, PREU.
- FPI, FP de grau mitjà, oficialia industrial o equivalent.

2. Fills dependents econòmicament: fills menors de 16 anys, i fills entre 16 anys i 24 però que són inactius laboralment.

- FP II, FP de grau superior, mestría industrial o equivalent.
- Estudis superiors de primer cicle (diplomatura).
- Estudis superiors de segon cicle (licenciatura) i tercer cicle (doctorat).

En l'exploració s'ha fet l'agrupació següent, que inclou:

- Estudis primaris o inferiors: individus analfabets, els que saben llegir i escriure però no han completat l'EGB, l'ESO o el batxillerat elemental, educació primària LOGSE completa o cinc cursos d'EGB aprovats, i aquells amb batxiller elemental, graduat escolar d'ESO, certificat d'escolaritat.
- Estudis secundaris: individus amb batxiller superior, BUP, batxiller LOGSE, COU, PREU, i els que han cursat FPI, FP de grau mitjà, oficialia industrial o equivalent.
- Estudis superiors: individus amb estudis superiors de primer cicle (diplomatura), estudis superiors de segon cicle (licenciatura) i tercer cicle (doctorat), i aquells amb FP II, FP de grau superior, mestría industrial o equivalent.

Àmbit de l'enquesta

Àmbit poblacional

La població objecte d'estudi en aquesta enquesta són:

- Les llars que resideixen en un habitatge familiar principal.
- Els individus de 16 anys o més que resideixen en aquestes llars.

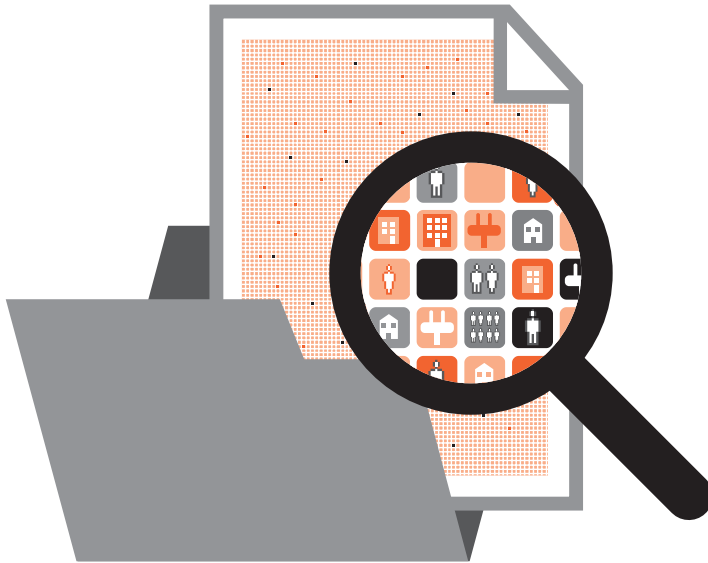
Àmbit geogràfic

Illa	Comarca (NUTS 4)	Municipis
Mallorca	Pla	Algaida, Costitx, Lloret de Vistalegre, Llubí, Maria de la Salut, Montuïri, Petra, Porreres, Sencelles, Sant Joan, Santa Eugènia, Sineu, Vilafranca de Bonany, Ariany
	Raiguer	Alaró, Binissalem, Búger, Campanet, Consell, Inca, Lloseta, Mancor de la Vall, Santa Maria del Camí, Selva
	Nord	Alcúdia, Artà, Muro, Pollença, Pobla (sa), Santa Margalida
	Tramuntana	Banyalbufar, Bunyola, Deià, Escorca, Esporles, Estellencs, Fornalutx, Puigpunyent, Sóller, Valldemossa
	Sud	Campos, Felanitx, Santanyi, Salines (ses)
	Llevant	Capdepera, Manacor, Sant Llorenç des Cardassar, Son Servera
	Badia de Palma	Andratx, Calvià, Llucmajor, Marratxí, Palma

Menorca	Menorca	Alaior, Ciutadella de Menorca, Ferreries, Maó, Mercadal (es), Sant Lluís, Castell (es), Migjorn Gran (es)
Eivissa	Eivissa	Eivissa, Sant Antoni de Portmany, Sant Josep de sa Talaia, Sant Joan de Labritja, Santa Eulàlia des Riu
Formentera	Formentera	Formentera

Àmbit temporal

La feina de recollida de la informació s'ha fet al llarg del primer semestre de 2010. La data de referència de l'enquesta és dia 31 de març de 2010.

Disseny mostral

Tipus de mostreig

L'objectiu de l'Enquesta és proporcionar estimacions de les Illes Balears i també de cada illa i comarca estadística, per a això s'han elaborat mostres independents a cada comarca. El marc que s'ha emprat per extreure la mostra és el marc d'habitatges de l'INE (Institut Nacional d'Estadística) obtingut a partir del padró continu d'habitants amb data referència 1 de gener de 2009. La dimensió mostral és de 1.912 habitatges, repartits en 100 seccions censals amb una selecció de 20 habitatges familiars a cada una. S'ha realitzat un mostratge en dues etapes amb estratificació de les unitats de primera etapa:

- Unitats de primera etapa: les seccions censals (àrea geogràfica amb límits perfectament definits pels ajuntaments). En aquesta primera etapa s'han seleccionat les 100 seccions censals mitjançant un mostreig aleatori amb probabilitats proporcionals a la dimensió.
- Unitats de segona etapa: els habitatges familiars principals. En la segona etapa s'han seleccionat, en cada secció censal seleccionada en la primera etapa, 20 habitatges familiars principals mitjançant un mostreig sistemàtic amb arrencada aleatòria.

En les unitats de segona etapa no s'ha fet cap submostreig, i s'ha recollit informació de totes les persones de 16 anys o més que tenen la seva residència habitual en aquests habitatges.

Afixació de la mostra

Per repartir la mostra s'ha aplicat un compromís entre afixació proporcional i afixació uniforme, assignant un mínim de seccions a cada comarca per assegurar la disponibilitat de la mostra necessària i repartint la resta de seccions de manera proporcional a les dimensions corresponents. La distribució de seccions censals per comarca és la següent:

Illa	Comarca	Nombre de seccions
Illes Balears		100
Mallorca	Pla	9
	Raiguer	10
	Nord	9
	Tramuntana	9
	Sud	9
	Llevant	10
	Badia de Palma	18
Menorca	Menorca	10
Eivissa	Eivissa	11
Formentera	Formentera	5

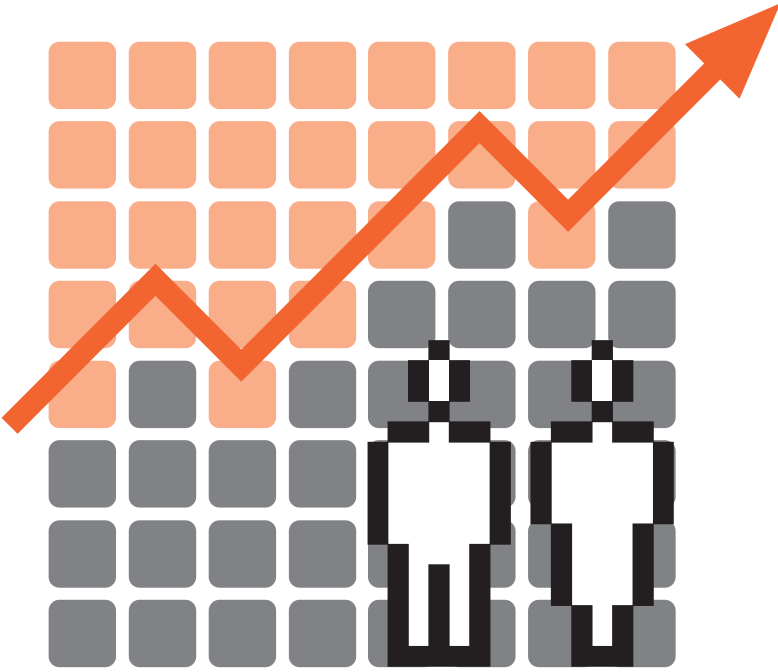
Finalment, la distribució de llars, individus i adults (més grans de 15 anys) de la mostra per comarca apareix recollida en la taula següent:

Illa	Comarca	Llars	Individus	Adults
Illes Balears		1.923	4.639	3.510
Mallorca		1.471	3.602	2.709
	Pla	180	480	367
	Raiguer	202	556	379
	Nord	182	443	334
	Tramuntana	180	399	315
	Sud	174	345	294
	Llevant	190	476	362
	Badia de Palma	363	903	658
Menorca	Menorca	188	420	334
Eivissa	Eivissa	172	408	313
Formentera	Formentera	92	209	154

Treball de camp

La recollida d'informació, la va dur a terme un equip de deu enquestadors i dos inspectors mitjançant el sistema d'entrevista personal CAPI (entrevista personal assistida per ordinador). Els instruments de recollida d'informació van ser els qüestionaris de llar i els individuals. Per fer el treball els enquestadors disposaven d'un ordinador *pen-tablet* que incorporava els qüestionaris. D'una banda, usar d'ordinador permet controlar de manera més eficient el flux en el qüestionari i, de l'altra, ja hi ha incorporades regles de validació que eviten molts dels errors que es poden produir amb la recollida de dades en paper.

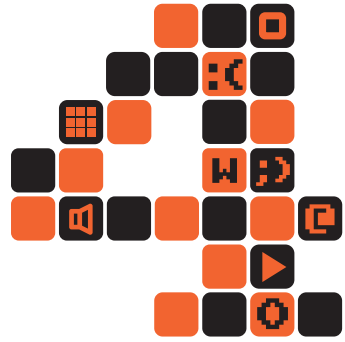
Imputació

Per a la imputació estadística, s'ha utilitzat el programari TEIDE (tècniques d'edició i imputació de dades estadístiques), desenvolupat mitjançant un projecte de col·laboració amb la Universitat de La Laguna i altres instituts d'estadística.

Elevació i calibratge

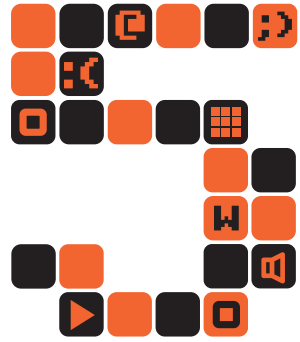
Els pesos de disseny, deduïts del tipus de mostreig utilitzat en l'EMHS, s'han calibrat aplicant tècniques de reponderació, per a la qual cosa s'ha fet servir el programa CALMAR (CALage sud MARGes), desenvolupat a l'Institut Nacional d'Estadística i Estudis Econòmics francès (INSEE). S'ha utilitzat l'estructura de la població per sexe i grups d'edat en la reponderació, i s'ha fet de manera independent a cada comarca. Aquesta informació auxiliar s'ha pres a partir de les dades de l'EPOBA (estimacions de la població actual) a 1 de gener de 2009, tenint en compte la població a la data de referència de l'enquesta. També s'ha utilitzat com a informació auxiliar les dimensions de la llar per comarques i la nacionalitat dels individus (espanyola/estrangera).

<Destacats>

- 2 de cada 10 llars disposen de senyal de TV a través de línia telefònica o ADSL.
- 7 de cada 10 llars de Formentera disposa d'ordinador. A la zona del Pla i del Llevant de Mallorca en tenen el 53,3% de les llars.
- A les llars pitiüses és on trobam la xifra més elevada d'ordinadors portàtils, amb un 69,9%, quasi 10 punts més que el segon, Menorca.
- Com més nivell d'estudis del sustentador principal de la llar, més implantació de l'ordinador.
- La majoria de llars sense ordinador afirma no tenir-ne perquè no en necessita.
- La llar és el lloc on s'utilitza més l'ordinador, seguit del lloc de feina.
- Com més edat del sustentador principal de la llar, més implantació de telèfon fix.
- Fins un 86,1% d'adults de les Balears utilitza telèfon mòbil.
- Com més edat, menys ús del telèfon mòbil.
- Respecte dels adults que fan servir el telèfon mòbil, totes les comarques es troben entre el 85 i 90%, llevat del Pla, on el fa servir només el 76%.
- Les persones solteres fan servir més el telèfon mòbil que les casades o amb un altre estat civil.
- Només un 4,9% dels adults de les Illes han realitzat formació en TIC durant els darrers 12 mesos.
- El sistema operatiu més emprat a les Illes Balears és Windows, amb un 82,7%, seguit de Mac OS, amb un 2,4%, i Linux, amb un 1,4%.
- El 15,9% dels adults de les Illes Balears no sap quin sistema operatiu fa servir.
- Un 55,8% de llars de Balears disposa de connexió a Internet.

- El navegador web més utilitzat a les Illes Balears és Internet Explorer, amb un 87,2%, seguit de Firefox, amb un 22,6%.
- Les activitats més realitzades pels internautes illencs durant els darrers 6 mesos han estat consultar el correu electrònic, amb un 89,3%; cercar informació general, amb un 70,8%, i escoltar música o la ràdio, amb un 64,7%.
- Fins un 42,5% d'internautes ha fet compres per Internet durant els darrers 12 mesos.
- Els menorquins de 36 a 50 anys són els que més compres han fet per Internet durant el darrer any (77,6%).
- Entre els béns i/o serveis més comprats a les Balears hi ha, en primer lloc, els bitllets de transport, seguits de serveis d'hoteleria i turisme, equipament electrònic i roba i complements.
- Un 8,9% dels adults de les Illes Balears fa servir PayPal com a sistema de pagament a les seves compres en línia.
- Facebook monopolitza l'àmbit de les xarxes socials a les Illes Balears, amb un 96,7% d'adults que la fan servir, seguit de Tuenti amb un 25,7%.
- A totes les illes la dona participa més que l'home a les xarxes socials.
- El percentatge de persones adultes casades que participa en xarxes socials és inferior que el de la resta d'estats civils, amb l'excepció de les Pitiüses.
- L'Agència Tributària és la institució emmarcada dins l'Administració pública amb la qual els adults illencs han interactuat més el darrer any, amb un 65,8%, seguida de la Seguretat Social, amb un 48,2%.

<Resultats>

Per aproximar-nos a la realitat digital dels ciutadans de les Illes, l'estudi s'ha enfocat en l'equipament de TIC a les llars de les Balears i en l'ús que en fan els individus. Per això, explorarem primer la implantació de tecnologies de la informació i la comunicació a les llars i després l'ús que en fan els adults. Començarem parlant de l'equipament a les llars: TV, telèfon, ordinadors i connexió a Internet. En parlar dels individus, farem referència a l'ús del telèfon mòbil; a la utilització de l'ordinador, des d'on s'usa i amb quins sistemes operatius; a la formació en TIC; a la connexió a Internet i l'ús que se n'ha fet durant els darrers 3 mesos, i a les característiques d'aquesta connexió, els navegadors, les activitats que es fan a través de la xarxa, etc.

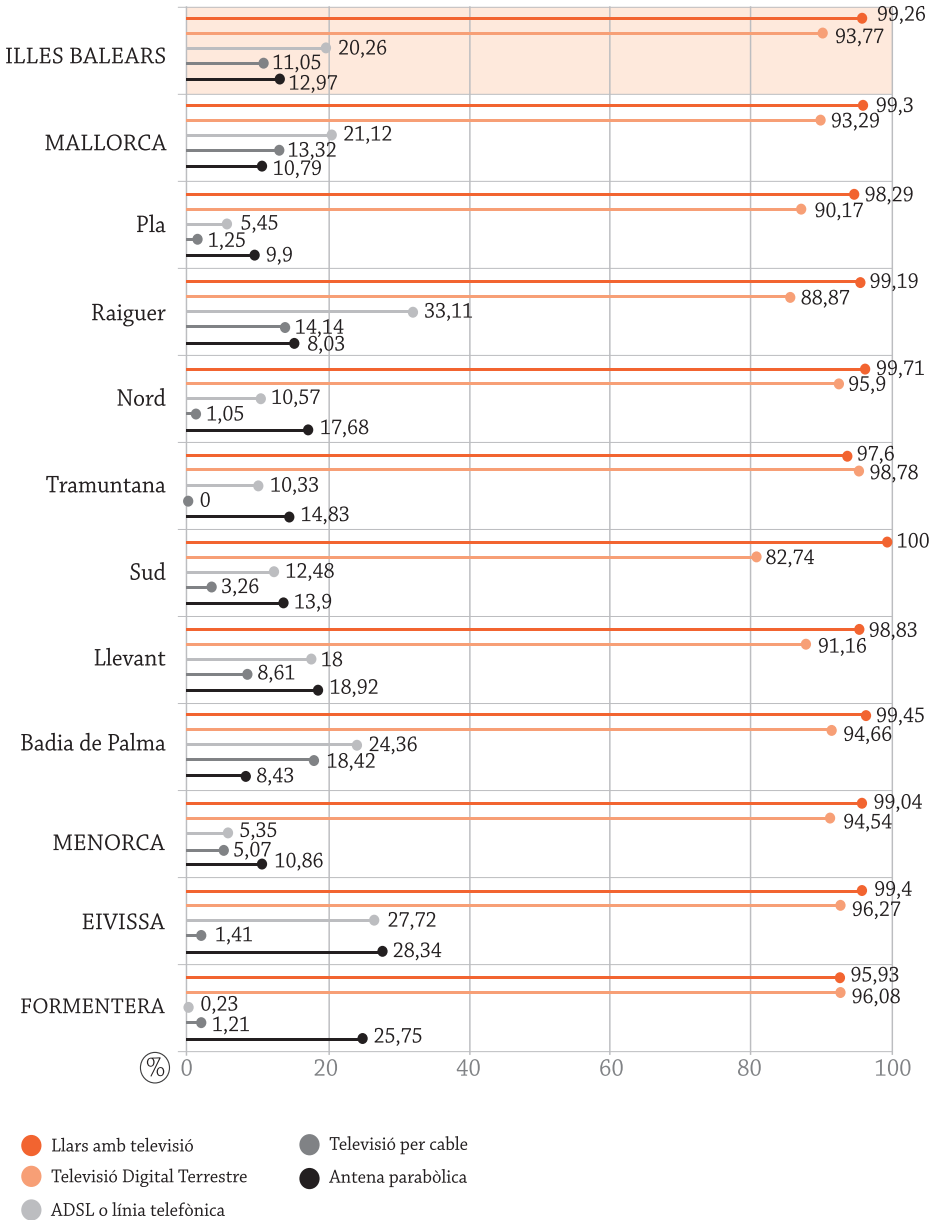

Llars

Televisió

La implantació generalitzada de la TV és, avui dia, un fet. Si més no, la recepció del senyal està cada vegada més diversificada. Mentre unes llars reben el senyal a través de la televisió digital terrestre (TDT), d'altres ho fan a través de l'ADSL, el cable o la parabòlica.

Gràfic 01. Llars segons tipus de recepció de senyal de televisió per illa i comarca.

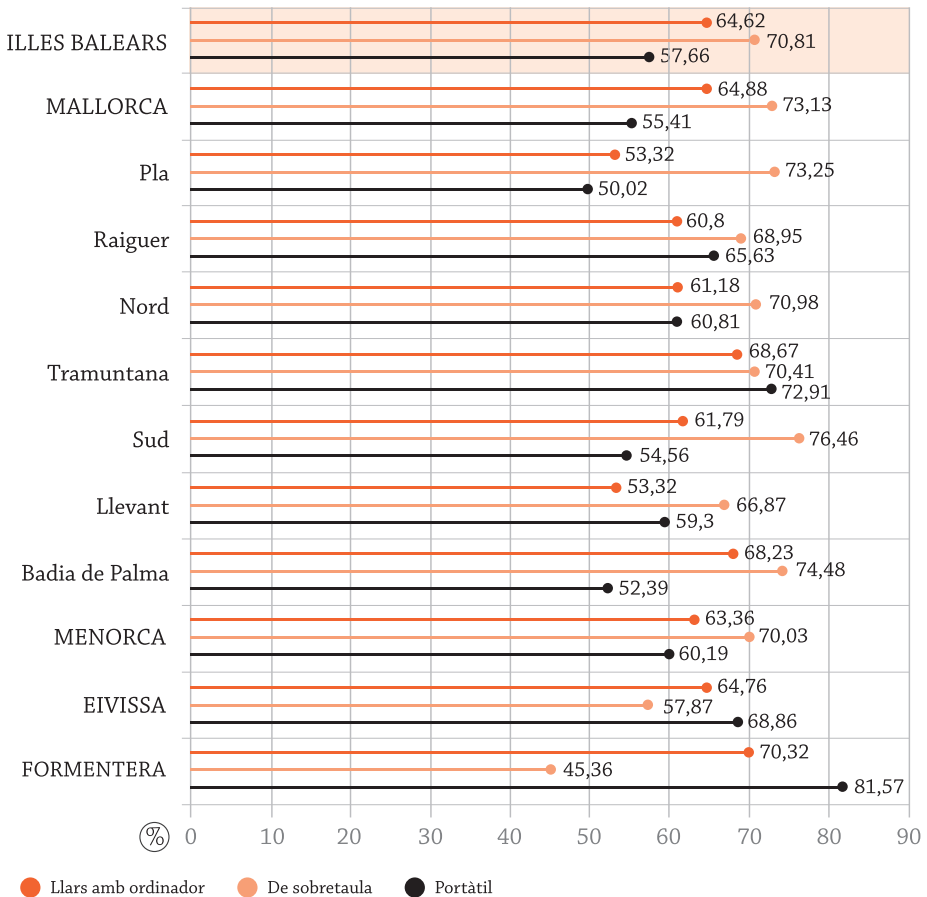

Com es pot veure en el gràfic, la major implantació de la TDT en el moment de passar l'enquesta es troba a Eivissa i Formentera, mentre que les zones del Pla, del Raiguer i del Sud de Mallorca en presenten les xifres més baixes. Respecte de la recepció del senyal de televisió a través de l'ADSL o la línia telefònica, trobem els percentatges més baixos al Pla de Mallorca, a Menorca i a Formentera. La implantació de la televisió per cable presenta índexs bastant baixos a totes les zones; l'11% és la mitjana per Balears. Pel que fa a l'antena parabòlica, podem destacar Eivissa i Formentera, ja que són les zones que presenten els percentatges més alts en aquest tipus de recepció.

Ordinador

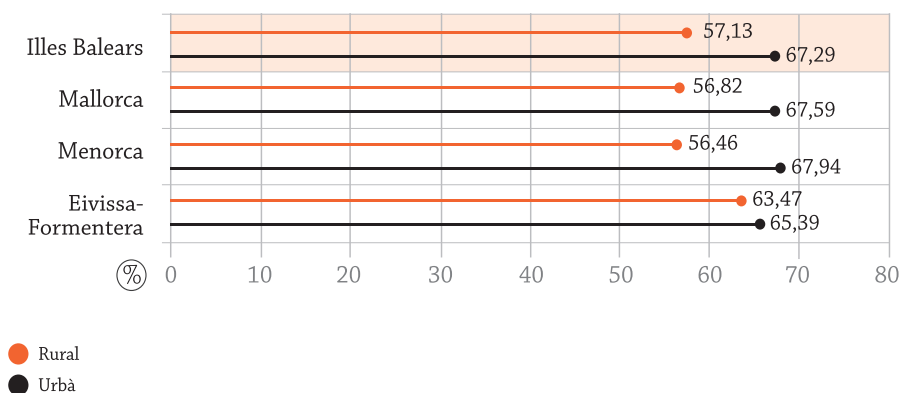
Avui en dia moltes llars disposen d'algun tipus d'ordinador, ja sigui de sobretaula o portàtil. A les Balears, 6 de cada 10 llars disposen d'ordinador, el 70,8% en tenen de sobretaula i el 57,7% de portàtil. Aquest indicador ens permet fer una primera aproximació a l'equipament TIC de les llars balears i també al principal motiu de no tenir-ne que, en la majoria dels casos, és el fet de no necessitar-lo. Val a dir que avui dia la presència d'Internet com a complement necessari de l'ordinador implica que el fet de tenir només ordinador, sense connexió a la xarxa, esdevingui insuficient.

Gràfic 02. Llars amb ordinador, segons tipus i per illa i comarca.

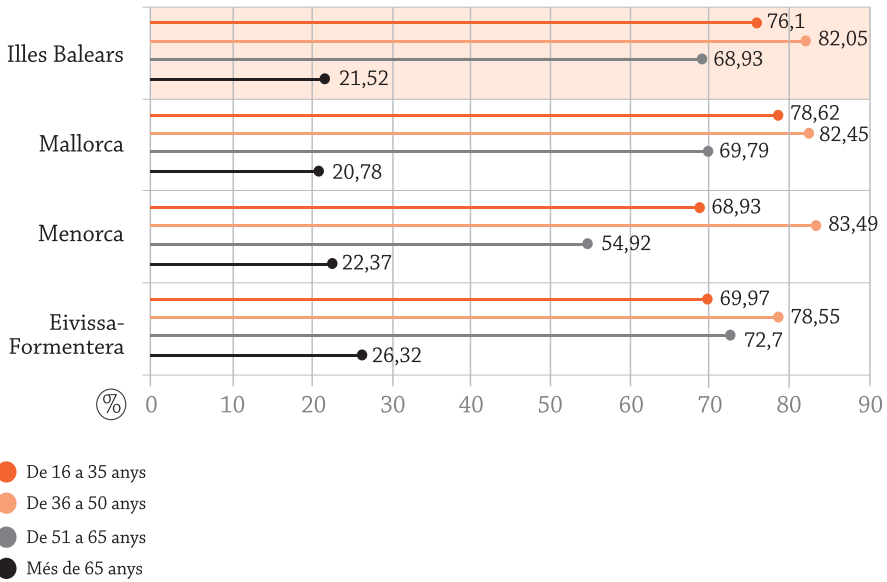
Per sobre de la mitjana balear i amb el percentatge més alt, hi ha Formentera, amb un 70,3%, mentre que les zones de Llevant i del Pla de Mallorca en presenten les xifres més baixes. Si ens fixam en el tipus d'ordinador de les llars, veiem que a Formentera hi ha la xifra més baixa d'ordinadors de sobretaula i la més alta de portàtils; en canvi a la Badia de Palma i al Sud de Mallorca hi ha les xifres més baixes de portàtils i les més altes d'ordinadors de sobretaula.

Gràfic 03. Llars amb ordinador, segons tipus de municipi i per illa.

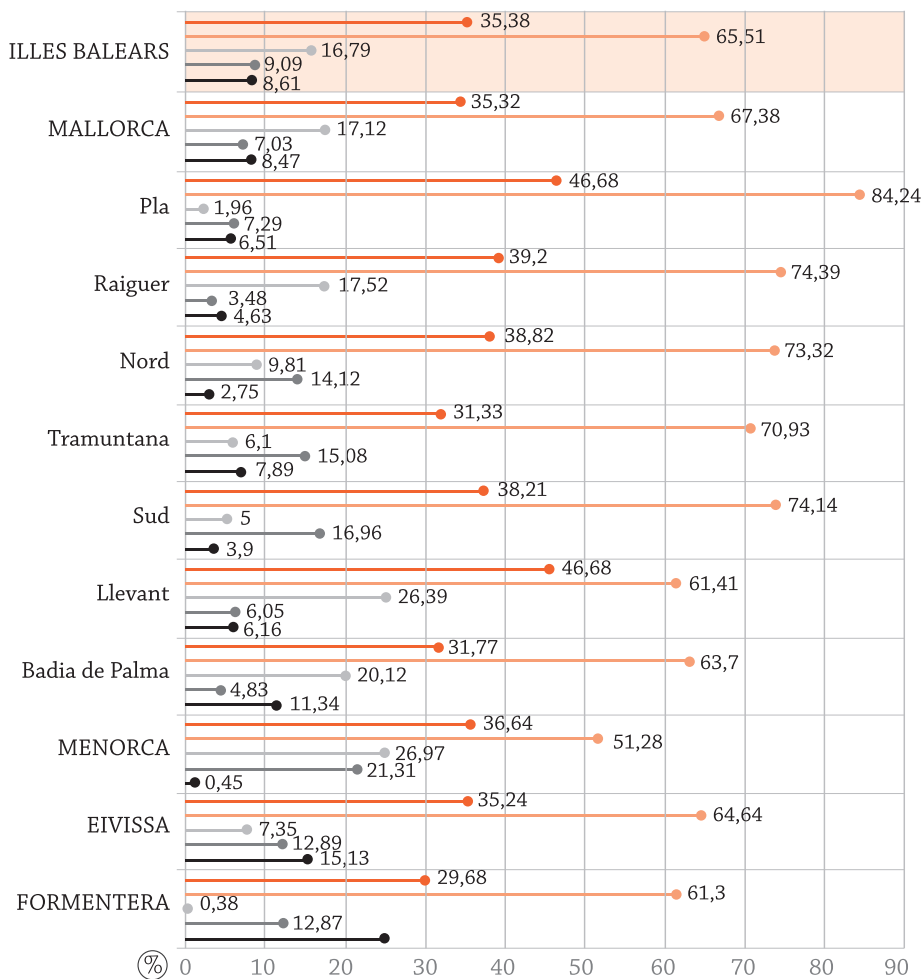
Si observam el tipus de municipi, veiem que les zones urbanes, a totes les illes, presenten índexs més alts pel que fa a dispor de d'ordinador respecte de les zones rurals. Si parlam de grups d'edat, els percentatges més alts pel que fa a la disposició d'ordinador es concentren entre els 16 i els 50. El grup d'edat de més de 65 és el que en presenta les xifres més baixes a totes les zones. L'edat de l'adult és un dels factors més importants i a tenir en compte en parlar de fractura digital. El grup d'edat i la implantació de les TIC segueix una relació directa en la majoria dels casos, els adults més joves acullen i incorporen les TIC amb facilitat i naturalitat mentre que els grups on s'hi concentren els adults més grans presenten més resistència al maneig de les noves tecnologies.

Gràfic 04. Llars amb ordinador, segons grup d'edat del sustentador principal i per illa.

Com a motiu principal de no disposar d'ordinador, les llars que no en tenen creuen que no en necessiten. Així, el 35,4% del total de les Balears afirma que no té ordinador perquè no en té necessitat i el 16,8% considera que és una despesa massa elevada. Crida l'atenció que a Formentera només el considera car el 0,4% mentre que a Menorca aquesta xifra representa el 27%.

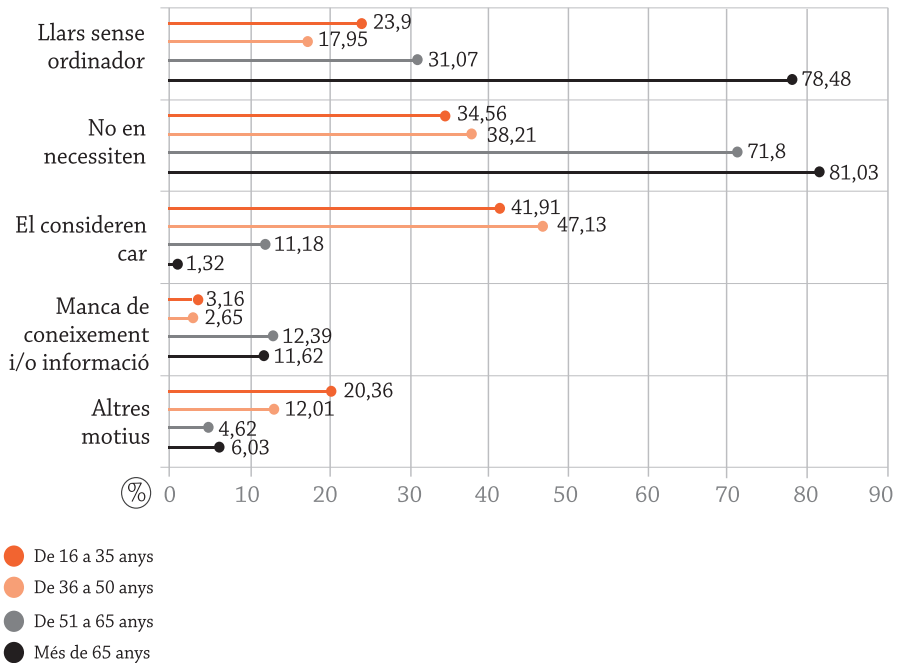
Gràfic 05. Llars sense ordinador, segons motiu i per illa o comarca.

- Llarg sense ordinador
- No en necessiten
- El consideren car
- Manca de coneixement i/o informació
- Altres motius

Si observam les edats, els motius de no tenir ordinador varien depenent del grup d'edat del sustentador principal. En el grup que va de 16 als 35 anys és on trobam la menor xifra de persones que consideren que no en necessiten, en el grup de les persones majors de 65 anys és on trobam el percentatge més alt. En canvi, afirma que el considera massa car el 47,1% del grup dels 36 als 50 anys, mentre que només fan aquesta afirmació l'1,3% de les persones majors de 65. Els motius varien en funció de l'edat, mentre que uns consideren que no el necessiten, els altres no en poden assumir el cost.

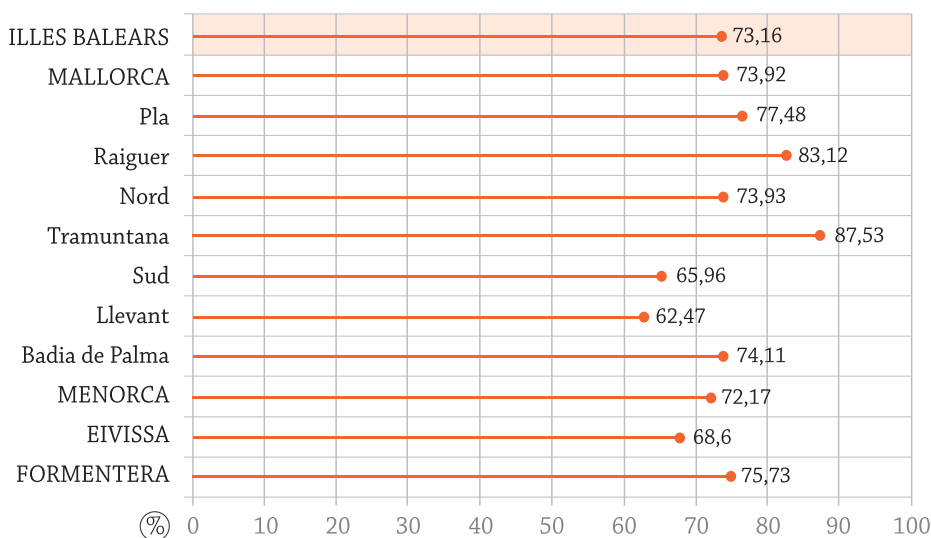
Gràfic 06. Llars sense ordinador, segons motiu i per grup d'edat pel total de les Balears.

Telèfon fix

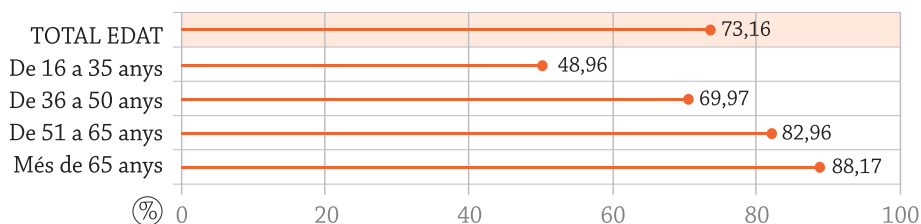
Més de 7 de cada 10 llars disposen de telèfon fix. La zona de la Tramuntana de Mallorca és on hi ha el percentatge més alt, i a la zona del Llevant, la xifra més baixa. Per illes, Formentera n'és capdavantera amb un 75,7%, de manera que se situa per sobre de la mitjana de les Illes Balears en més de dos punts percentuals.

Gràfic 07. Llars amb telèfon fix, per illa i comarca.

Si comparem les xifres dels diferents grups d'edat, veiem que com més edat del sustentador principal, més implantació del telèfon fix a la llar. Així, entre el grup de més de 65 anys i el grup de 16 a 35 hi ha gairebé 40 punts percentuals de diferència.

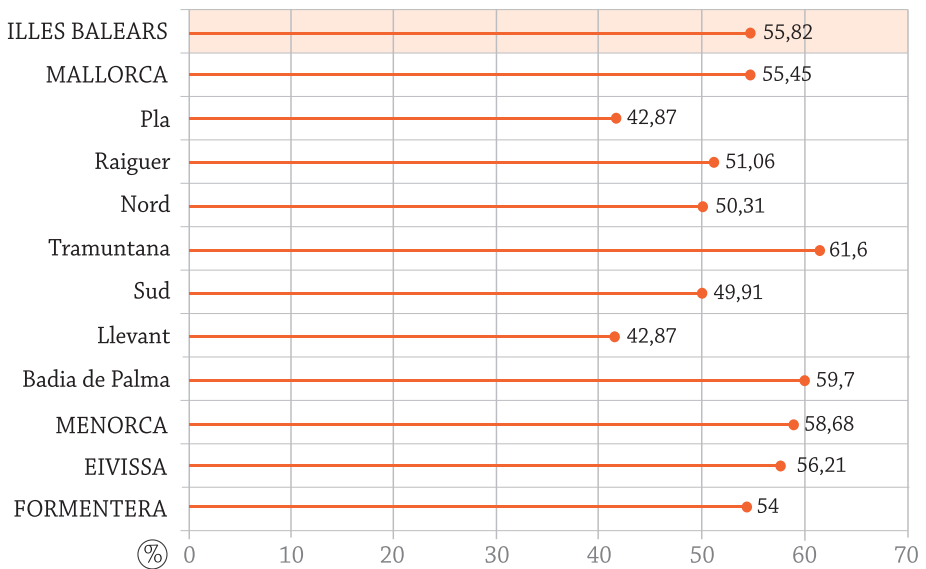
Gràfic 08. Llars amb telèfon fix, per illa i comarca.

Connexió a Internet

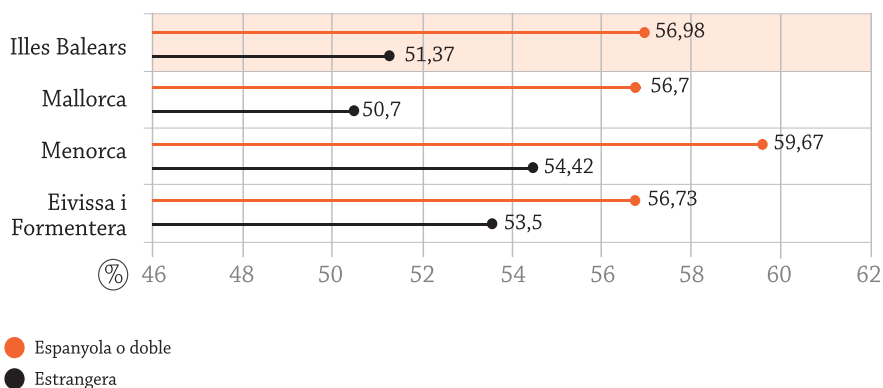
La connexió a Internet a les llars de les Illes Balears és del 55,8%; Menorca és l'illa on hi ha el percentatge més elevat i a Formentera el més baix, amb un 58,7% i un 54% respectivament. Si observam Mallorca per zones, destaquen positivament Tramuntana i la Badia de Palma. Els percentatges més baixos del gràfic són els de les zones del Llevant i del Pla de Mallorca.

Gràfic 09. Llars amb connexió a Internet, per illa i comarca.

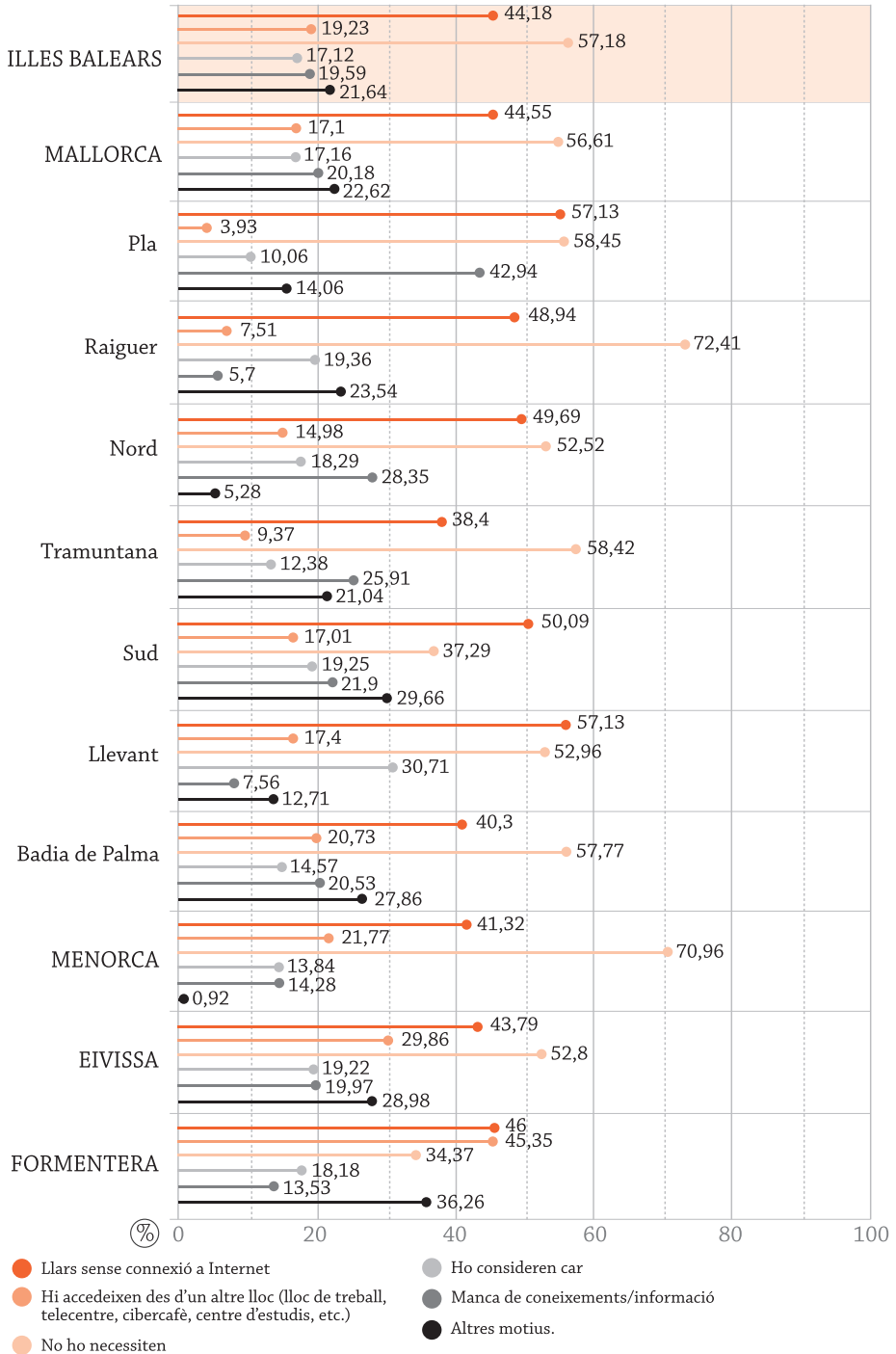
Si miram la nacionalitat del sustentador principal de la llar, la implantació d'Internet a totes les illes, és més elevada quan aquest és de nacionalitat espanyola. En el cas de la Mallorca, amb 6 punts percentuals, és on hi trobam la distància més gran.

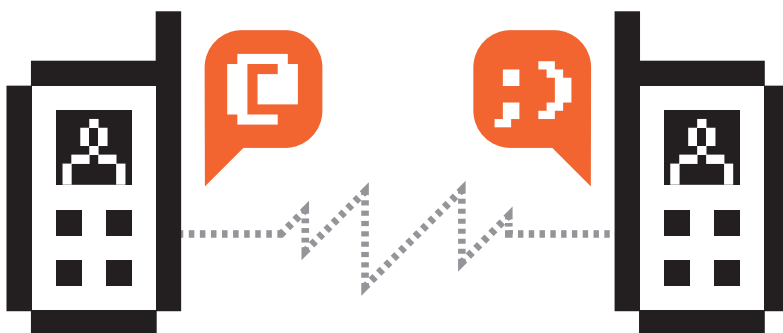
Gràfic 10. Llars amb connexió a Internet, segons nacionalitat del sustentador principal i per illa.

El 44,2% de les llars de les Illes Balears no disposa de connexió a Internet. El percentatge més alt de llars sense connexió el trobam al Pla i al Llevant de Mallorca. Si reparam en els motius, fins un 57,2% afirmen que no necessiten Internet, mentre que gairebé 2 de cada 10 argumenten no disposar dels coneixements necessaris. Destaca Menorca, on 7 de cada 10 llars afirma no tenir necessitat de connexió a la xarxa.

Gràfic 11. Llars sense connexió a Internet, segons motiu i per illa i comarca.

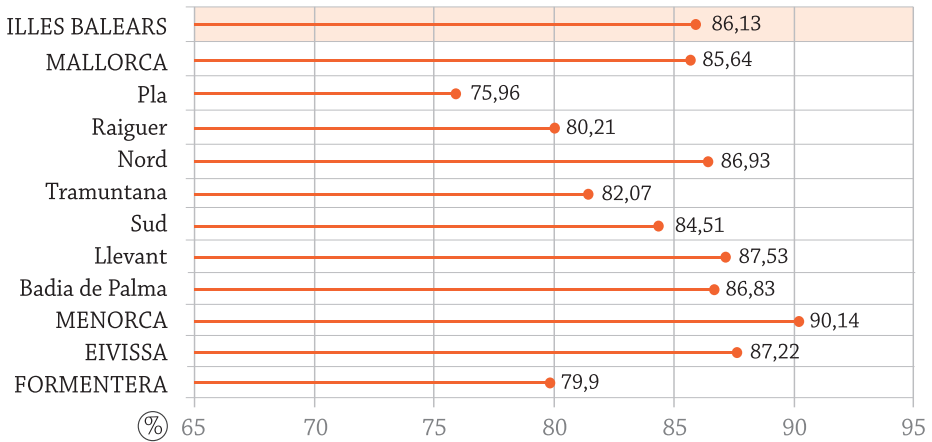
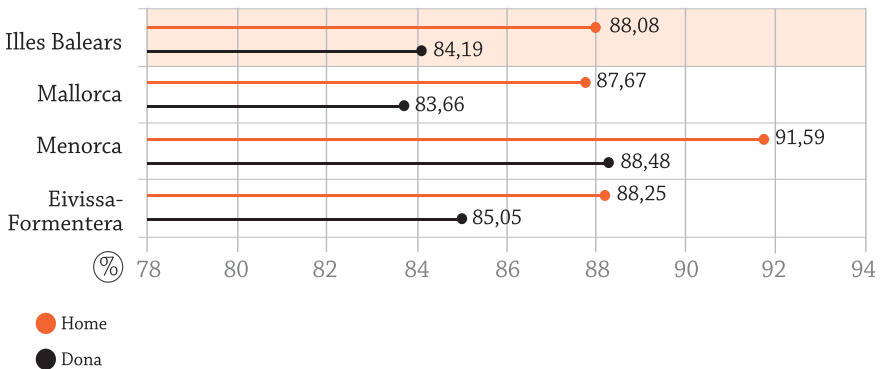

Adults

Ús del telèfon mòbil

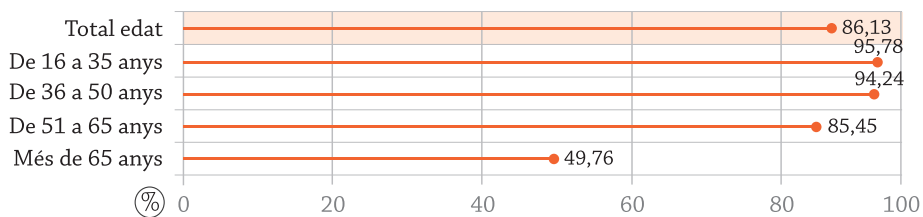
Avui en dia, la majoria de persones adultes disposa de telèfon mòbil, i cada vegada són més les funcionalitats que ofereixen aquests aparells. El total a les Balears de persones que utilitzen el telèfon mòbil se situa en el 86,1%.

Si observam l'indicador per zona, Menorca és l'illa on més s'utilitza el telèfon mòbil; tal i com mostren els resultats, amb un 90,1%, 4 punts per sobre de la mitjana balear; Formentera presenta uns resultats per sota de la mitjana, amb un 79,9%, i Mallorca i Eivissa es troben a nivells semblants (85,6% i 87,2% respectivament). Si més no, la xifra més baixa d'ús del telèfon mòbil, la trobam a la zona del Pla de Mallorca. Per sexes, veiem que l'ús del telèfon mòbil està més generalitzat entre els homes que entre les dones.

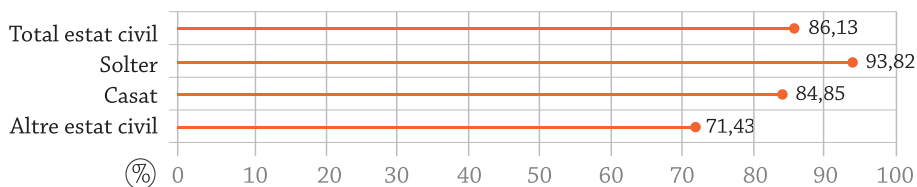
Gràfic 12. Adults que utilitzen telèfon mòbil, per illa i comarca.**Gràfic 13.** Adults que utilitzen telèfon mòbil, segons sexe per illa.

Respecte de l'edat, el nombre d'adults que utilitza telèfon mòbil decau a mesura que augmenta l'edat de l'individu. L'ús del telèfon mòbil per part dels adults de 16 a 35 anys es troba en el 95,8%, l'ús que en fan les persones de més de 65 no arriba al 50%. I si fem cas a l'estat civil de la persona adulta, veiem que les persones solteres utilitzen més el telèfon mòbil que la resta.

Gràfic 14. Adults que utilitzen telèfon mòbil, segons edat i pel total de les Balears.

Gràfic 15. Adults que utilitzen telèfon mòbil, segons estat civil i pel total de les Balears.

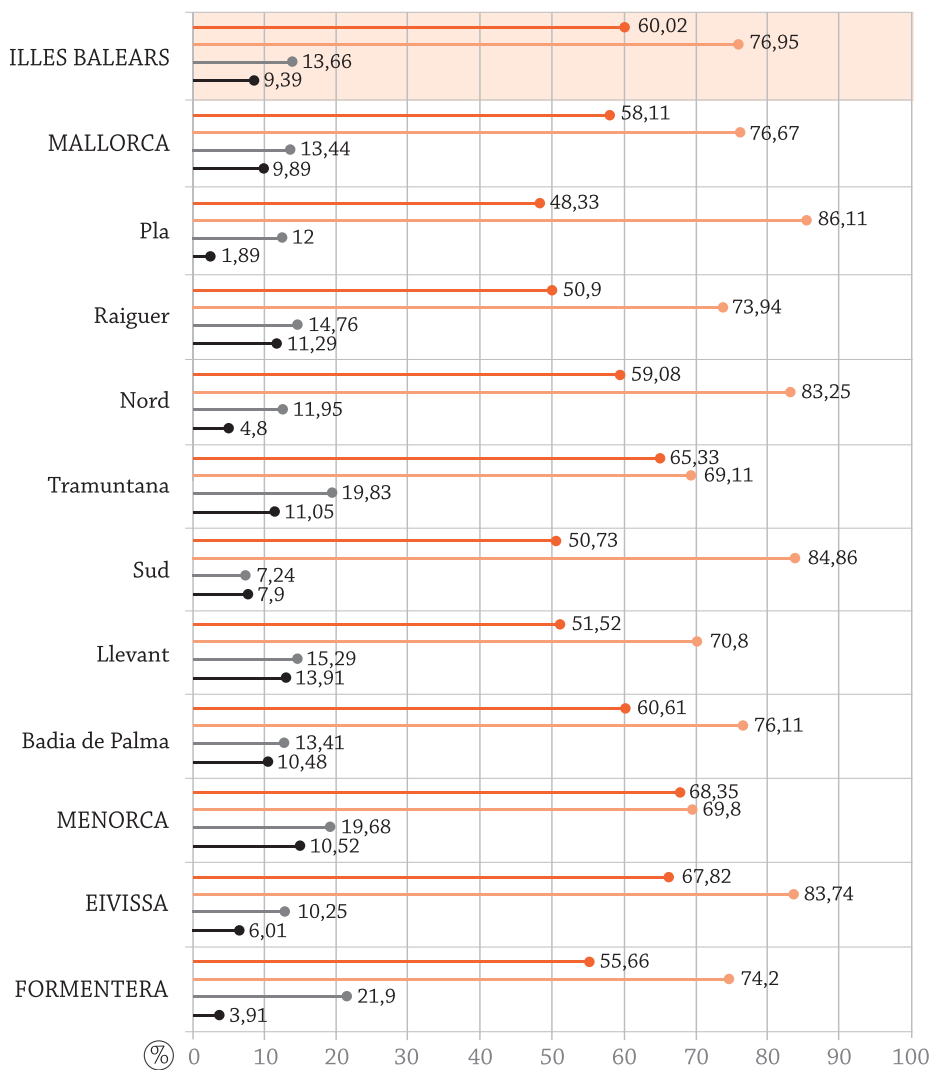

Ús de l'ordinador

En aquest punt s'analitza l'ús de l'ordinador per part dels individus durant els darrers 3 mesos; la freqüència d'ús: diàriament, setmanalment, mensualment o fins i tot menys freqüència, així com el lloc des d'on s'ha utilitzat i el sistema operatiu emprats. Segons el total d'adults de les Balears, 6 de cada 10 afirmen haver utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos.

Per zona, destaca Menorca, on l'ús de l'ordinador és del 68,3%. Eivissa la segueix amb un percentatge també superior a la mitjana, que representa el 67,8%. Mallorca es troba per sota, amb un 58,1% d'adults que afirmen haver utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos. La zona del Pla de Mallorca, amb un 48,3%, representa el percentatge més baix en aquest punt. Per freqüència diària d'ús, destaquen Eivissa i la zona del Pla de Mallorca, on l'utilitzen diàriament el 83,7% i el 86,1% respectivament. A la zona de la Tramuntana és on trobem la xifra més baixa pel que fa a l'ús diari.

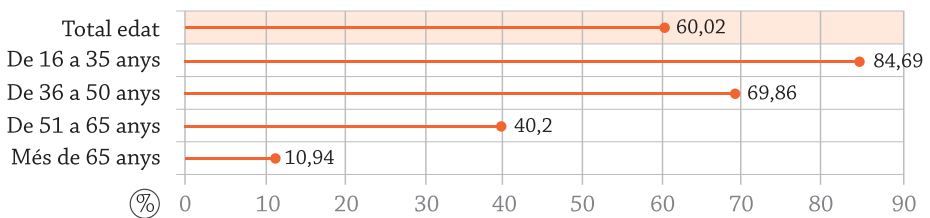
Gràfic 16. Adults que han utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos, segons freqüència d'ús i per illa i comarca.

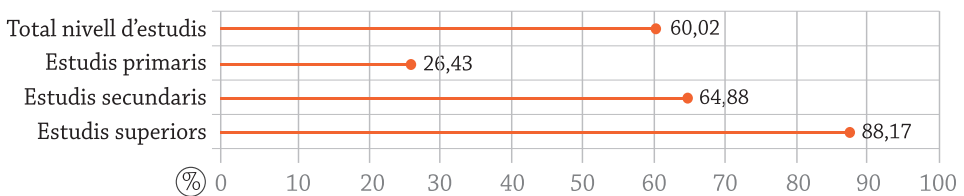
- Adults que han utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos
- Diàriament (almenys 5 dies per setmana)
- Setmanalment (almenys una vegada per setmana)
- Mensualment o menys

Pel que fa a la freqüència d'ús, la majoria l'utilitzen diàriament, concepte que fa referència en aquest cas a un ús igual o superior a 5 dies per setmana. Aquesta xifra ens mostra com la utilització de l'ordinador ha esdevingut una pràctica quotidiana en la vida dels adults i no tan adults. Internet ha ajudat, i molt, a estendre l'ús dels ordinadors i a augmentar-ne la freqüència d'ús. Ho demostra també l'edat dels usuaris; l'ús de l'ordinador creix de forma inversa a l'edat dels adults, així, a més edat, menys ús de l'ordinador. Pel que fa a l'ús de l'ordinador tenint en compte el nivell d'estudis, com més alt és el nivell d'estudis, més ús de l'ordinador. Com es pot veure al gràfic 18, l'ús de l'ordinador per a persones amb estudis superiors representa més de 3 vegades la xifra de l'ús que en fan les persones amb estudis primaris o inferiors.

Gràfic 17. Adults que han utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos, segons grup d'edat i pel total de Balears.

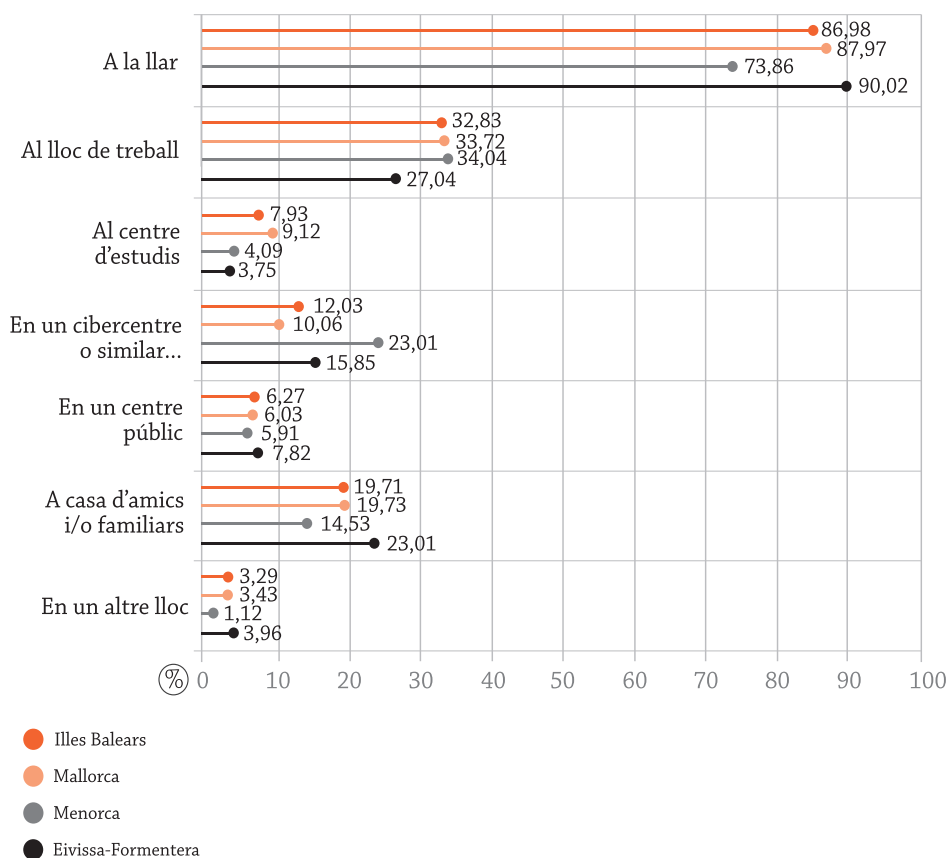

Gràfic 18. Adults que han utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos, segons nivell d'estudis i pel total de les Balears.

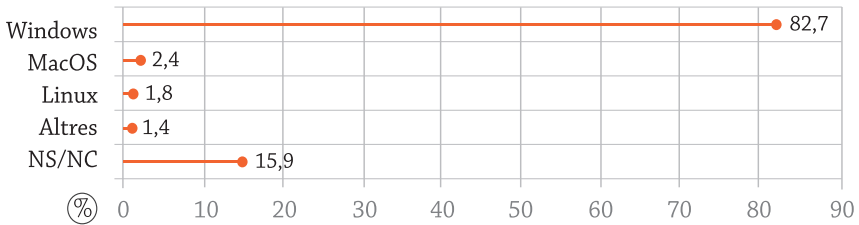
Utilitzar l'ordinador des de casa continua essent l'opció preferida pels usuaris arreu de les Illes, amb un ús del 87%, seguida del centre o lloc de treball, amb un 32,8%. Un 19,7% l'utilitza des de casa d'algun amic i/o familiar, el 12% des de cibercentres o similars, el 7,9% en fa ús des del centre d'estudis i el 6,3% des de centres públics (telecentres, biblioteques, etc). Per illes, les Pitiüses, amb un 90%, lideren l'ús a la llar, mentre que només un 27% l'utilitzen a la feina. A Menorca, el 73,9% l'utilitza a la llar i un 34% al lloc de feina, mentre l'ús de l'ordinador en cibercentres o similars és del 23%, xifra que gairebé dobra la mitjana de les Balears. Mallorca manté uns percentatges molt similars a la mitjana balear.

Gràfic 19. Adults que han utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos, segons llocs d'ús i per illa.

Si observam els sistemes operatius més utilitzats, veiem que Windows és el més usat amb molta diferència respecte de la resta, amb un 82,7% d'implantació, i deixa uns percentatges residuals a Mac, amb una implantació del 2,4%, i a Linux, amb un 1,8%. Si més no, cal reparar que un 16% dels usuaris desconeixen el sistema operatiu que utilitzen.

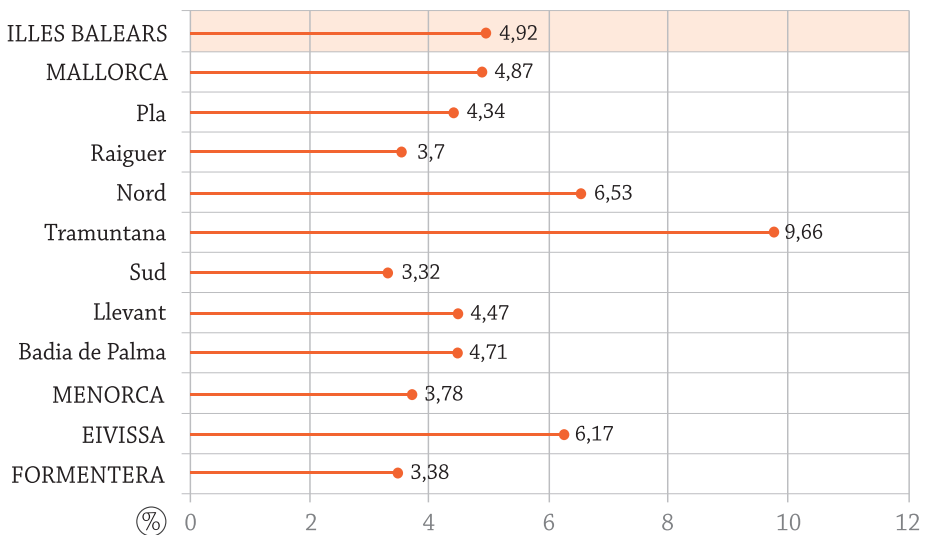
Gràfic 20. Adults que han utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos, segons sistemes operatius utilitzats i pel total de les Balears.

Formació en TIC

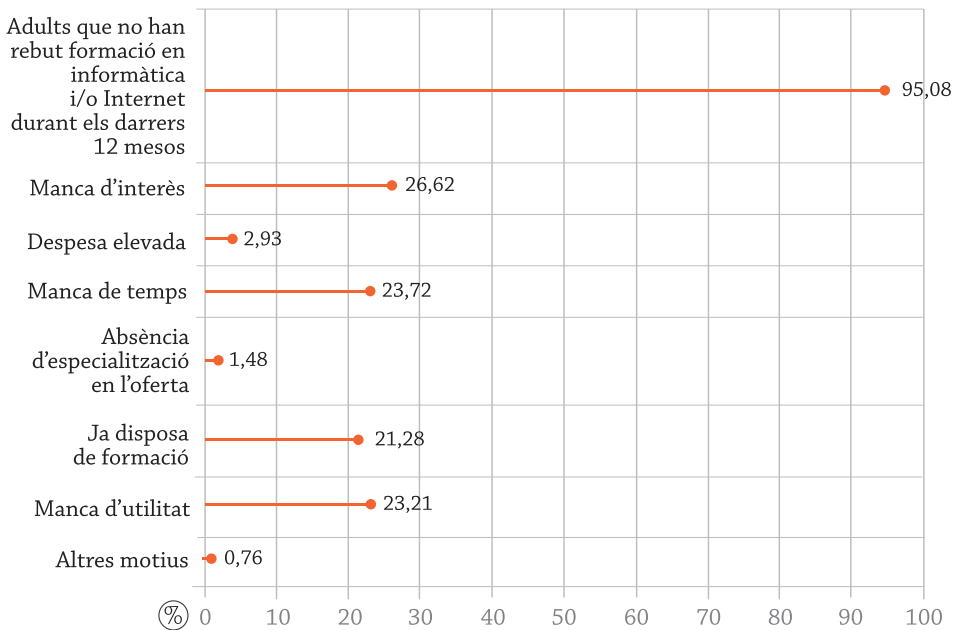
La formació en tecnologies de la informació i les comunicacions per part dels ciutadans presenta unes xifres no gaire alentidores. Ja sigui per manca d'interès, de temps, per no considera-la útil o perquè no la necessiten perquè ja estan formats en aquest camp, només un 4,9% de ciutadans que afirmen haver cursat activitats formatives en TIC durant els darrers 12 mesos; la majoria ha rebut la formació en ofimàtica i mitjançant cursos presencials.

Gràfic 21. Adults que han realitzat la formació durant els darrers 12 mesos, per illa i comarca.

La majoria de les persones que s'han format ho han fet en ofimàtica (61,9%), Internet (44%) i en eines professionals específiques (41,7%), però també ho han fet en maneig del correu electrònic (28,76%) i del sistema operatiu (28,70%). La modalitat presencial és la més elegida per dur a terme aquesta tasca. El 78,5% de les persones que han rebut formació en TIC durant aquest any l'ha rebuda de forma presencial, el 27,1% han realitzat la formació a distància i només un 8,4% han cursat la formació en línia. Entre els motius de no haver desenvolupat activitats formatives durant els darrers 12 mesos, trobem que el 26,6% no ho fa fet per manca d'interès, el 23,7% per manca de temps i el 23,2% creu que no la necessita perquè no li serà útil.

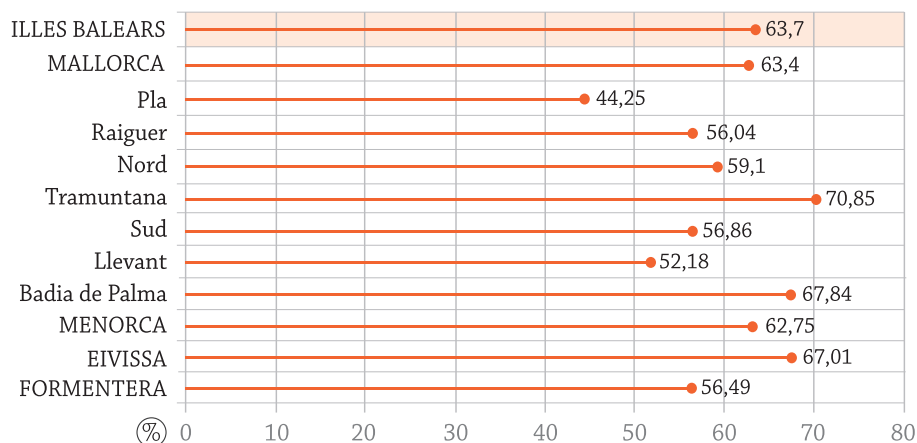
Gràfic 22. Adults que no han realitzat formació durant els darrers 12 mesos, segons motiu principal i pel total de les Balears.

Connexió a Internet

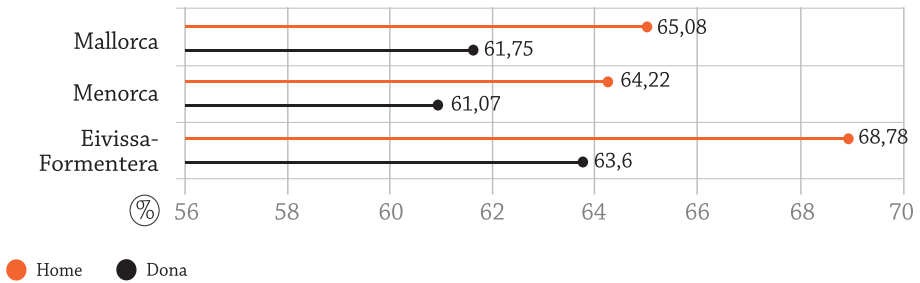
La connexió a Internet ja no implica necessàriament que s'hagi de fer a través d'un ordinador, ni des de casa. Els telèfons mòbils no tan sols són utilitzats com a eina de comunicació telefònica, sinó com a mitjà de connexió a la xarxa. Val a dir que les xarxes socials, el microblogs i el xats, entre d'altres, han empès els telèfons mòbils a convertir-se en dispositius de connexió a la xarxa, la qual cosa ha transformat el telèfon mòbil com a tal.

Gràfic 23. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, per illa i comarca.

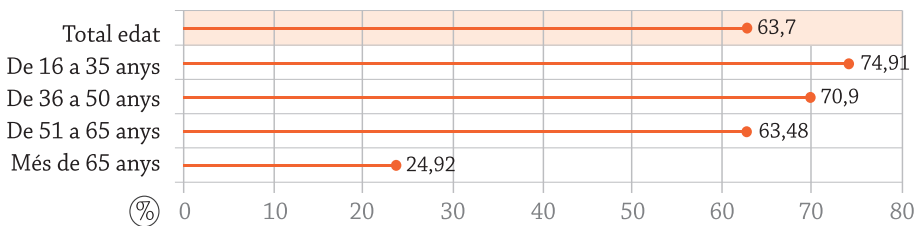
La xifra més alta la trobam a la zona de Tramuntana i la més baixa a la zona del Pla de Mallorca, si bé més de 6 de cada 10 adults d'arreu de les Illes disposa de connexió a Internet des de casa. Pel que fa al sexe de la persona adulta, veiem que els percentatges que es refereixen als homes superen els de les dones a totes les zones de les Balears.

Gràfic 24. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons sexe i per illa.

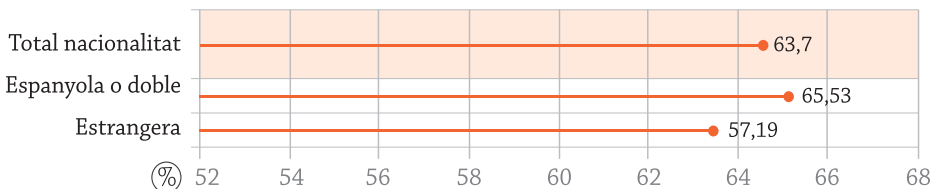

Si fem cas d'altres variables, veiem que el fet de tenir connexió a Internet des de casa també varia segons el grup d'edat i la nacionalitat de la persona adulta. Dels 16 als 50 anys és on trobem les xifres més altes. Respecte de la nacionalitat, veiem que els adults amb nacionalitat espanyola es troben més de 8 punts percentuals per sobre de les persones amb nacionalitat estrangera.

Gràfic 25. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons grup d'edat i pel total de les Balears.

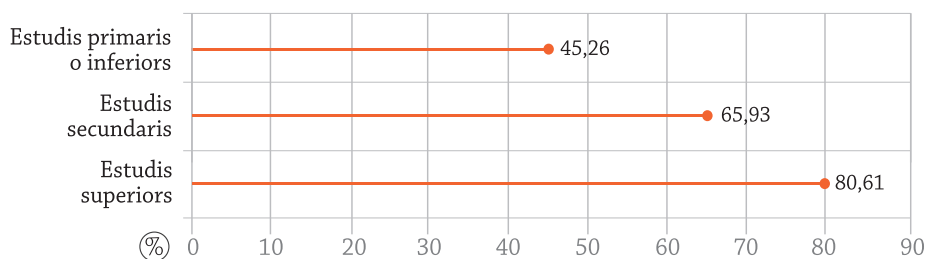

Gràfic 26. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons nacionalitat i pel total de les Balears.

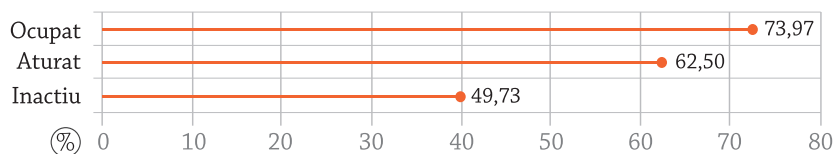

El nivell d'estudis també esdevé un factor a tenir en compte a l'hora de parlar de la connexió a Internet. A mesura que augmenta el nivell d'estudis de la persona consultada, augmenta també el percentatge de connexió a Internet des de casa. Quant a l'activitat, és evident que el percentatge de disponibilitat de connexió a Internet des de casa és molt superior en persones actives que en persones inactives.

Gràfic 27. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons nivell d'estudis i pel total de les Balears.

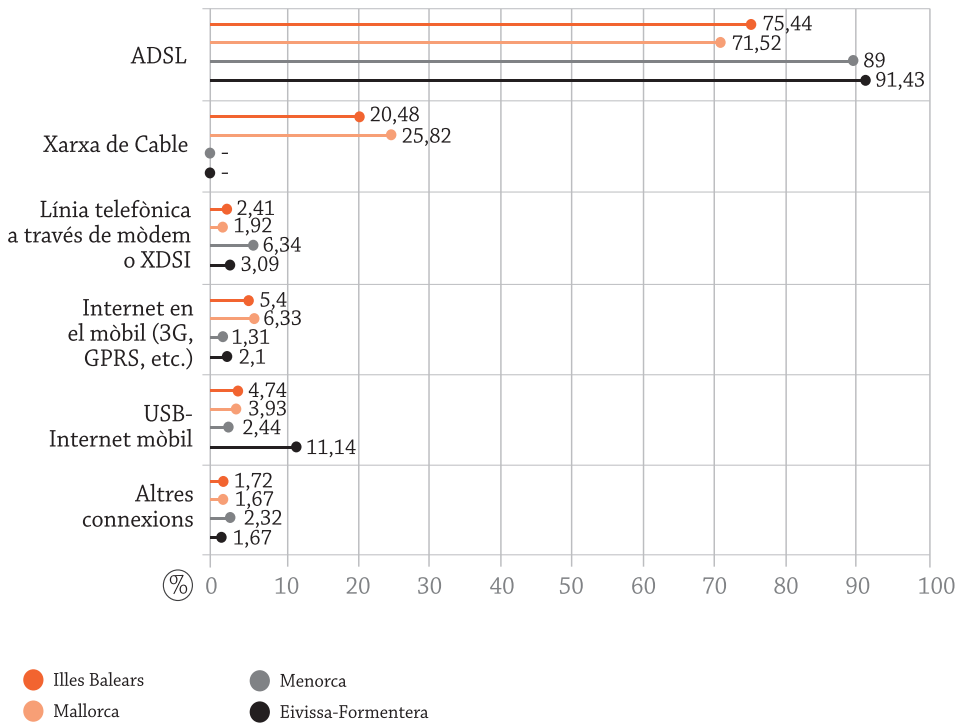
Gràfic 28. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons activitat i pel total de les Balears.

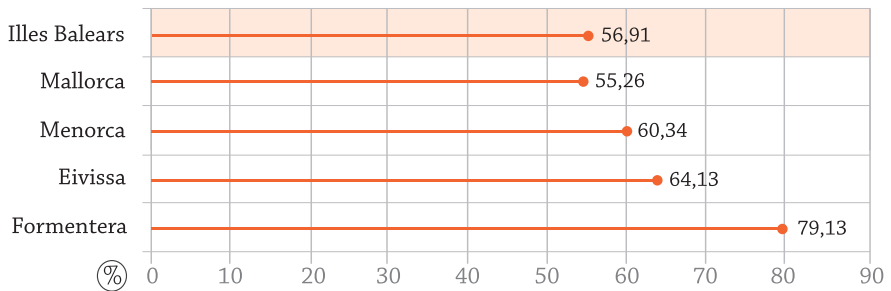
Amb referència al tipus de connexió de la qual disposa aquest 63,7%, podem dir que la majoria, el 75,4%, hi accedeixen a través de l'ADSL. En el cas de les Pitiüses, aquesta xifra arriba al 91,4%. Veiem també que la xarxa de cable no té implantació ni a Menorca ni a les Pitiüses.

D'altra banda, més de la meitat de les persones que disposen de connexió a Internet des de casa, té connexió Wi-Fi; és el cas del 56,9% pel total de les Balears.

Gràfic 29. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons tipus de connexió i per illa.

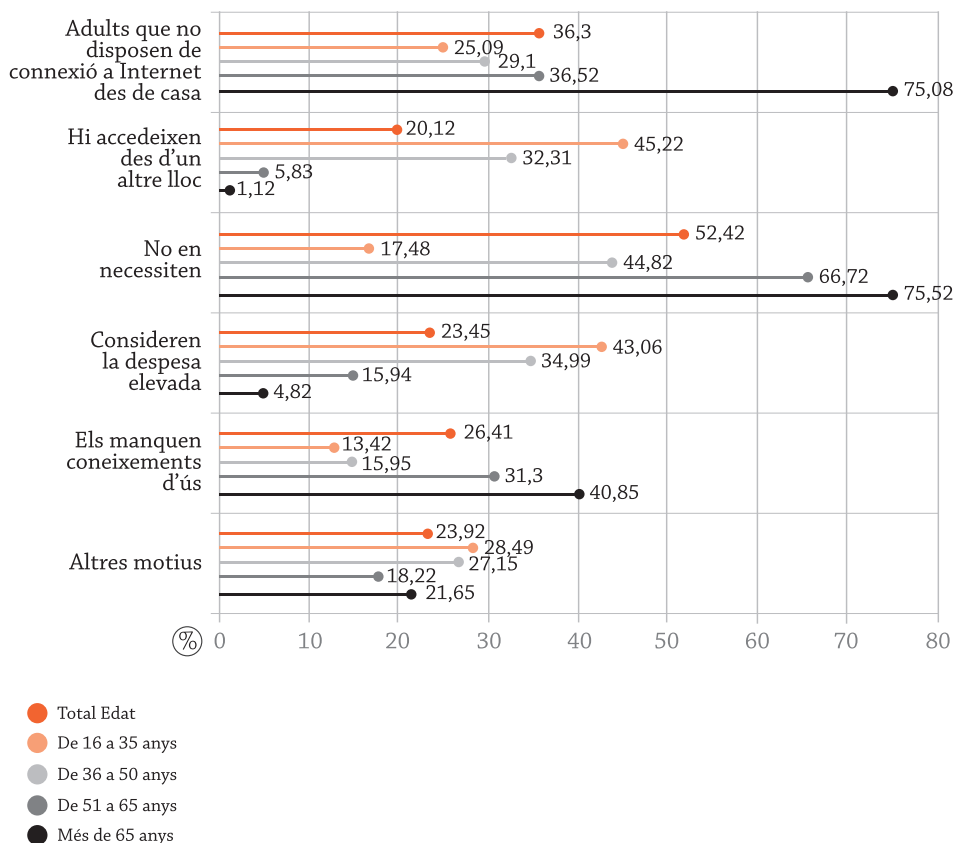

Gràfic 30. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons disponibilitat de Wifi i per illa.

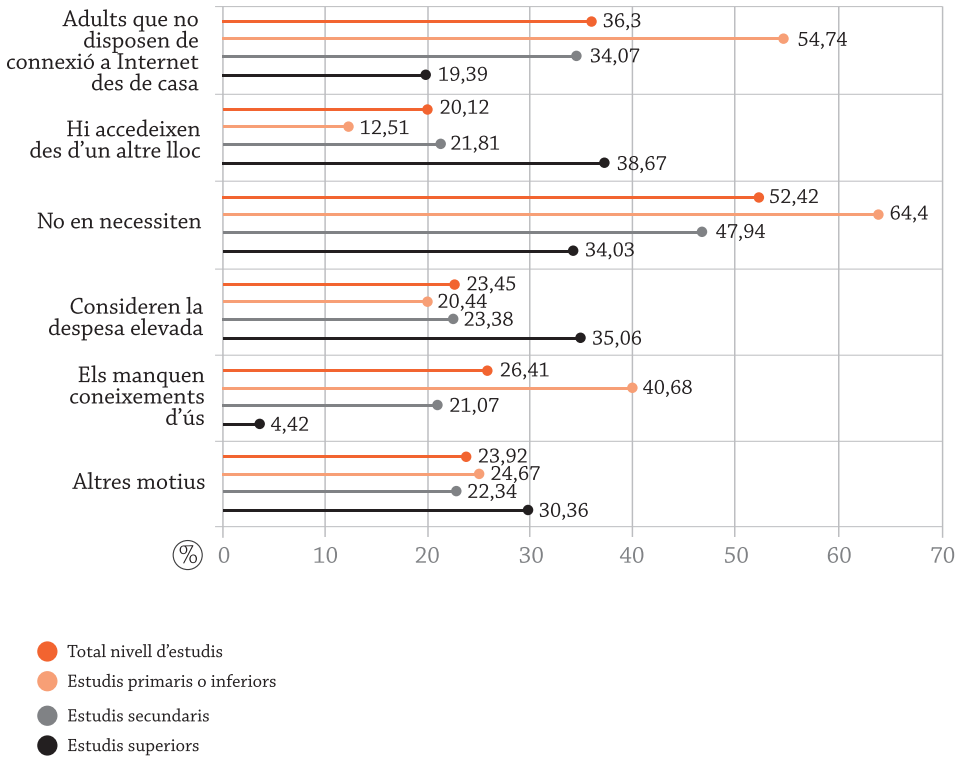

Si ens fixam en els adults que no disposen de connexió a Internet des de casa i els motius, veiem que la majoria argumenta que no en té necessitat. I si, a més, ens fixam en els grups d'edat, en el cas de les persones adultes de més de 65 anys aquest percentatge arriba al 75,5%, seguit de la manca de coneixements i/o informació. Per nivell d'estudis, el percentatge d'adults que afirma que no necessita la connexió a Internet va des del 19,4% en el cas d'adults amb estudis superiors al 64,4% en el cas adults amb estudis primaris o inferiors.

Gràfic 31. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons motiu i grup d'edat i pel total de les Balears.

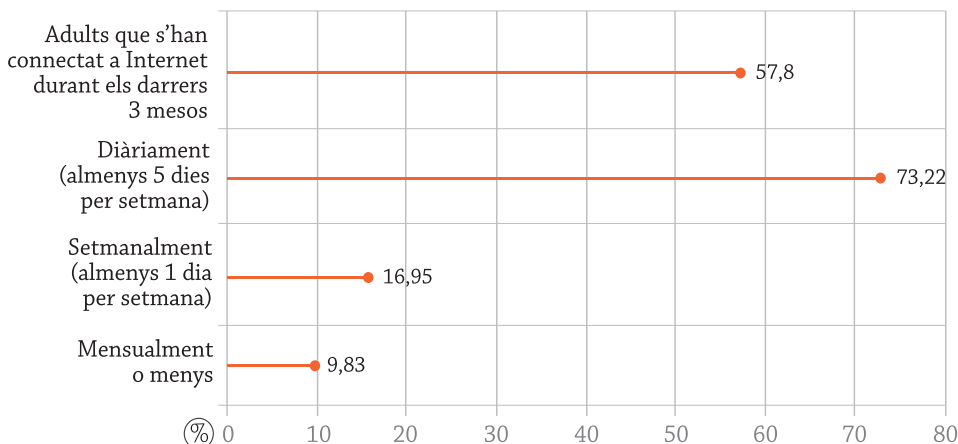
Gràfic 32. Adults que no disposen de connexió a Internet des de casa, segons motiu i nivell d'estudis i pel total de les Balears.

Ús d'Internet

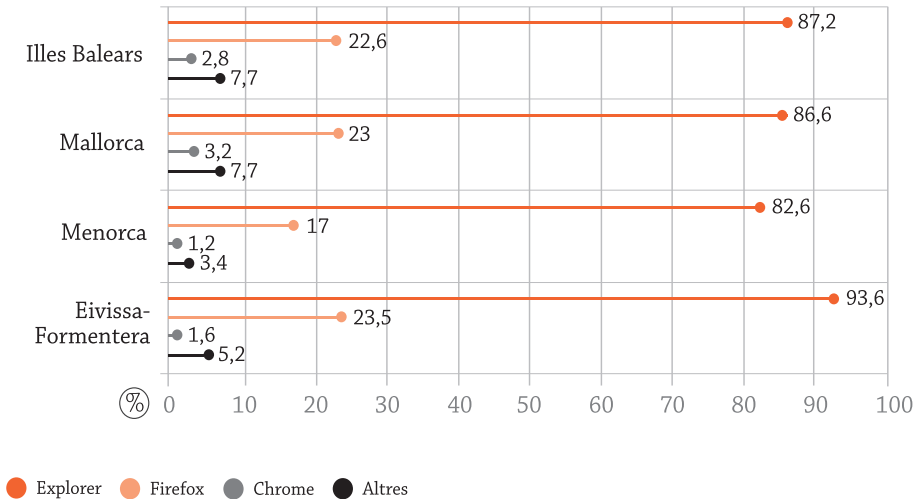
Gairebé 6 de cada 10 adults afirmen que s'han connectat a Internet durant els darrers 3 mesos. Pel que fa a la freqüència diària de connexió a la xarxa per motius no laborals és bastant elevada, ja que del 57,8% d'adults que afirmen haver-s'hi connectat durant els darrers 3 mesos, un 73,2% ho fa diàriament o, com a mínim, 5 vegades a la setmana.

Gràfic 33. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons freqüència d'ús i pel total de les Balears.

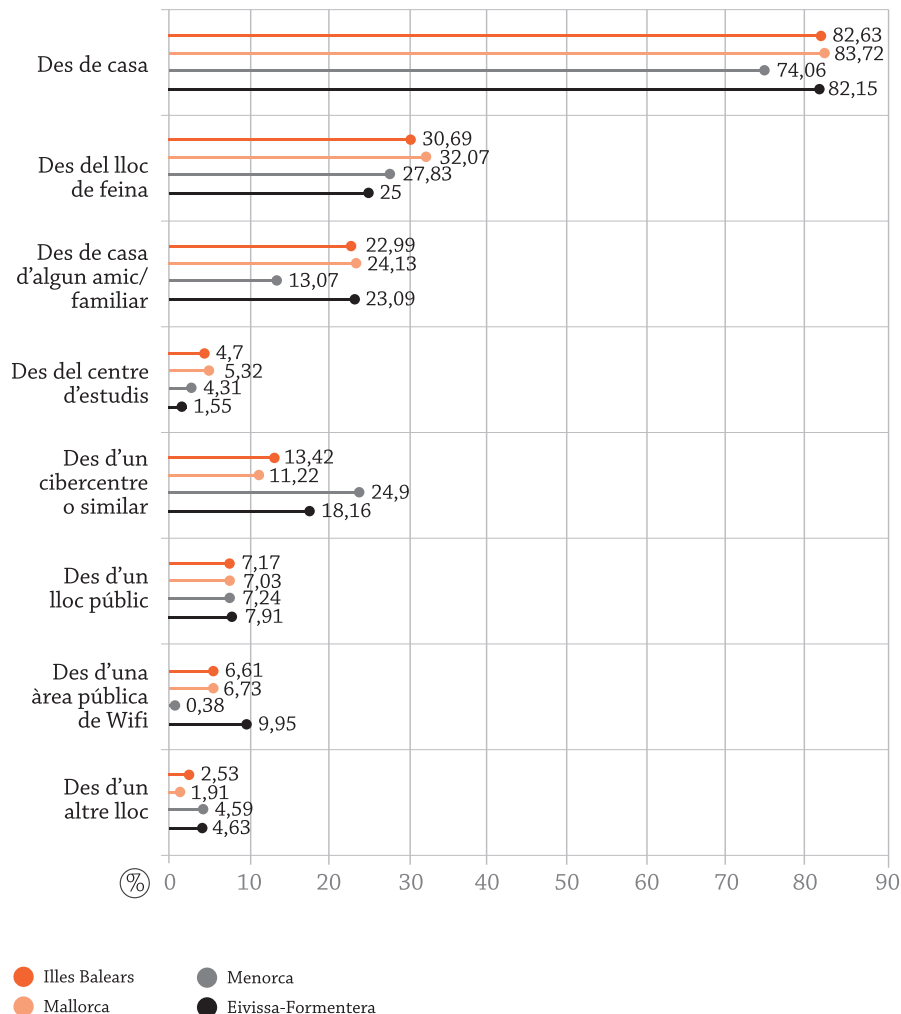
El navegador més emprat a l'hora de connectar-se és l'Internet Explorer, seguit de lluny pel Firefox. El navegador de Google, el Chrome, té baixa implantació, amb el 2,8% pel total de les Balears.

Gràfic 34. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons navegadors utilitzats i per illa.

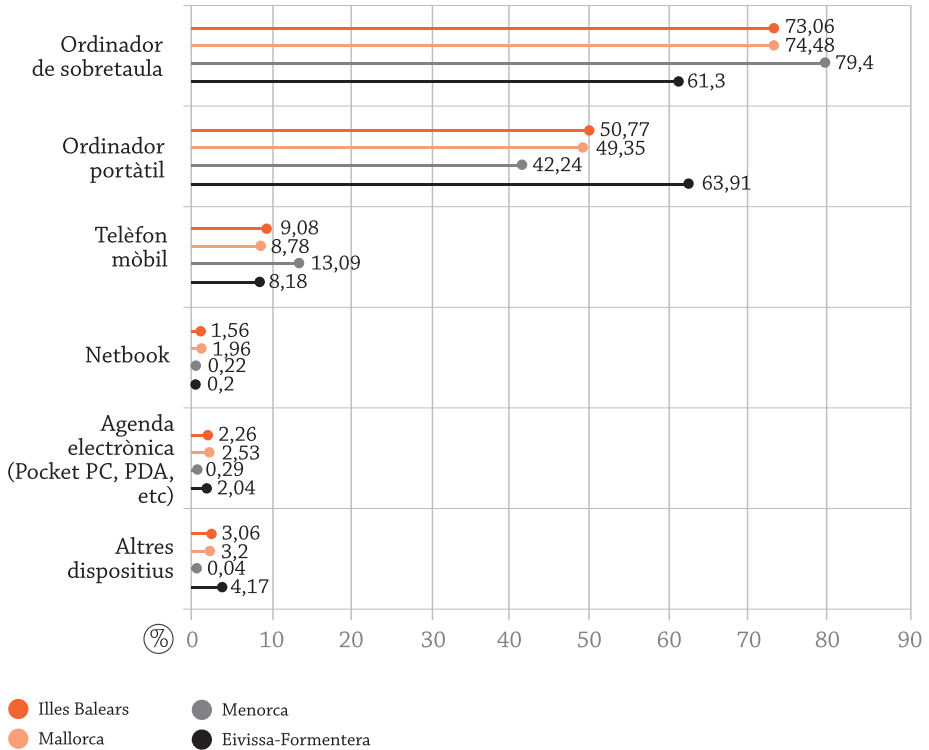

Els internautes es connecten a Internet sobretot des de casa, així ho fan el 82,6% dels adults que s'hi han connectat durant els darrers 3 mesos, tot i que també són molts, el 30,7%, els que s'hi han connectat des del lloc de feina. A Menorca, destaca el nombre de persones que s'hi connecten des d'un cibercentre o similar, mentre que el percentatge de connexió des d'àrees públiques de Wi-Fi és pràcticament nul. L'ordinador de sobretaula és el dispositiu més utilitzat per navegar per la xarxa, amb un 73% i seguit de l'ordinador portàtil, amb un 50,8%. A Menorca i a les Pitiüses, l'ús del netbook com a dispositiu per connectar-se a la xarxa resulta gairebé inexistent mentre que a Mallorca tampoc no presenta un percentatge gaire alt. Destaca l'ús de l'ordinador portàtil a les Pitiüses i el del telèfon mòbil a Menorca.

Gràfic 35. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons lloc d'ús, per illa.

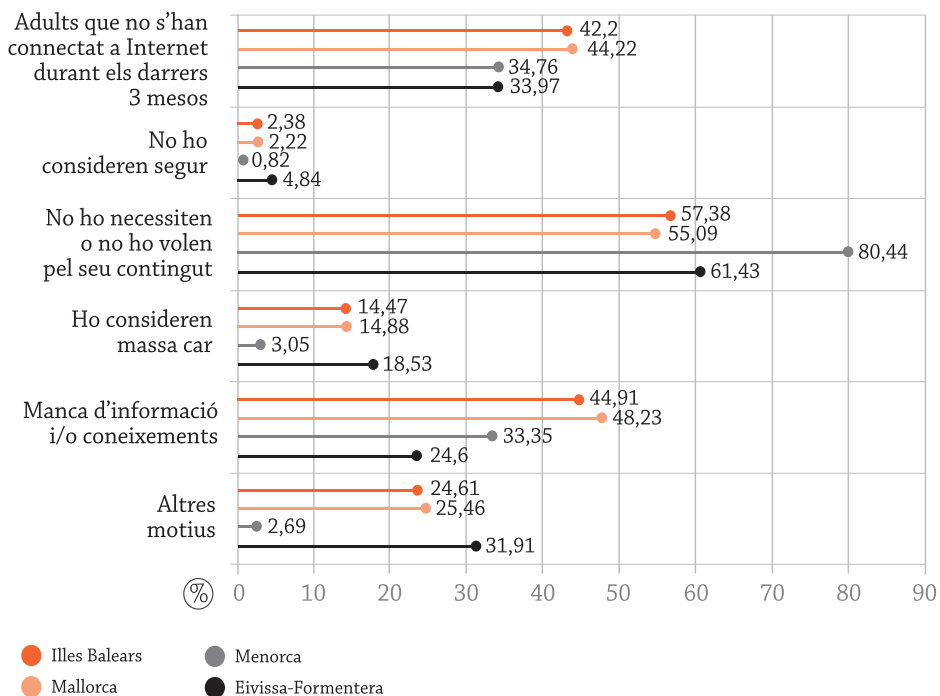

Gràfic 36. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons dispositiu utilitzat i per illa.

Els que no s'han connectat a Internet durant els darrers 3 mesos representen al 42,2% del total de les Illes Balears. A totes les illes, el principal motiu de no haver-s'hi connectat és el de no necessitar-ho o no voler-ho pel seu contingut, amb un 57,4%, mentre que el motiu menys al·legat és el fet de no considerar-ho segur, amb un 2,4%. No es percep la xarxa com quelcom insegur o d'un cost massa elevat, els principals motius de no connectar-s'hi són la manca de necessitat i la manca de coneixements. Aquestes variables es relacionen amb la fractura digital que existeix.

Gràfic 37. Adults que no s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons motiu i per illa.

Destaca Menorca, on un 80,4% argumenta que no necessita connectar-se a Internet o que no vol Internet pel seu contingut, molt per sobre de la mitjana. També a Menorca, el fet de considerar que la despesa és massa elevada només és motiu pel 3% dels adults menorquins. A Eivissa i Formentera, també destaca el 61,4% que no s'hi connecta perquè no en té necessitat o no els agrada el contingut. A Mallorca, en canvi, la manca de coneixements i/o informació al respecte n'és el motiu més esmentat.

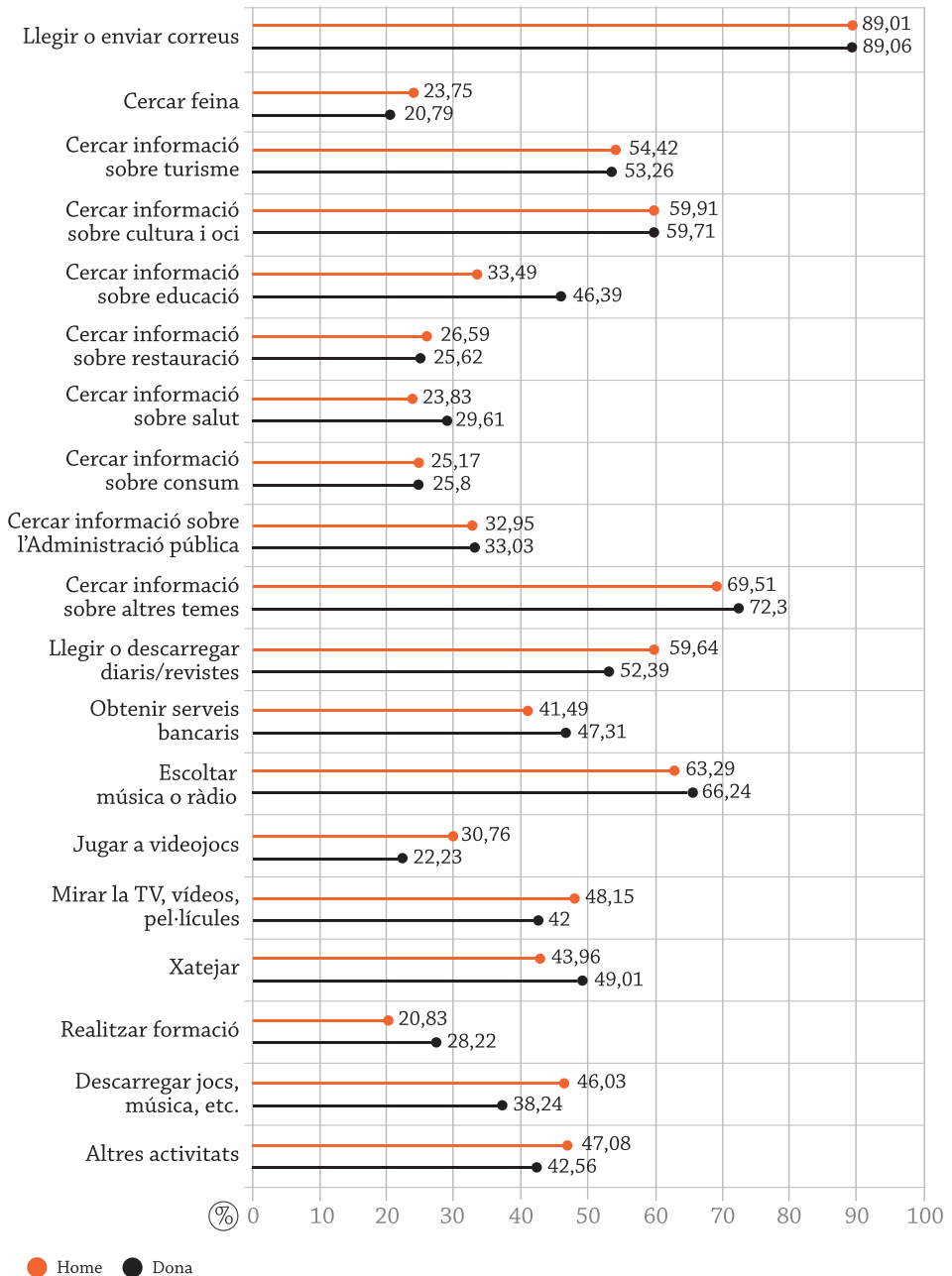
Taula 1. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons activitats realitzades en els darrers 6 mesos i per illa i comarca.

	ILLES BALEARS	MALLORCA	Pla	Raiguer	Nord	Tramuntana	Sud	Llevant	Badia de Palma	MENORCA	EIVISSA	FORMENTERA
Llegir o enviar correus	89,32	88,15	85,16	83,92	85,9	87,77	89,34	80,77	89,95	90,36	94,94	96,46
Cercar feina	22,33	23,64	14,15	21,84	27,78	28,85	9,83	37,98	22,66	12,44	22,12	11,23
Cercar informació sobre turisme	53,86	50,94	51,58	44,46	67,53	62,34	47,01	46,66	49,33	59,22	67,39	50,57
Cercar informació sobre cultura i oci	59,81	56,06	60,59	62,06	71,12	67,08	41,42	66,6	52,07	76,41	71,48	42,15
Cercar informació sobre educació	39,65	39,3	31,49	51,16	53,57	44,92	30,53	42,84	36,29	31,38	47,42	36,73
Cercar informació sobre restauració	26,13	25,93	43,28	20,66	60,53	37,36	19,86	27,48	20,13	11,74	37,92	11,6
Cercar informació sobre salut	26,59	26,53	34,35	22,1	36,99	42,58	12,76	27,83	24,89	12,27	33,73	19,16
Cercar informació sobre consum	25,47	25,07	34,55	22,94	58,11	30,79	19,5	33,9	19,02	15,74	34,93	16,6
Cercar informació sobre l'Administració Pública	32,99	34,01	23,9	25,37	41,53	44,94	26,95	34,95	34,12	32,49	27,85	25,34
Cercar informació sobre altres temes	70,85	69,19	47,23	51,88	82,24	78,13	66,82	77,44	68,96	79,1	76,01	52,56
Llegir o descarregar diaris/revistes	56,17	55,12	33,73	28,9	59,65	65,9	68,52	39,59	58,7	55,51	63,54	43,23
Obtenir serveis bancaris	44,27	43,54	51,14	38,34	47,81	54,12	52,85	41,72	41,91	52,2	43,18	44,09
Escoltar música /ràdio	64,7	65,02	60,31	52,26	65,26	69,61	54,82	63,22	67,28	49,27	73,35	62,94
Jugar a videojocs	26,69	26,95	28,37	15,86	34,04	26,48	33,52	24,95	26,84	23,89	27,73	16,02
Mirar la tv, vídeos, pel·lícules	45,21	43,95	38,1	16,56	51,7	58,34	47,6	47,18	44,48	45,67	52,03	47,95
Xatejar	46,37	46,65	45,64	39,7	47,84	40,79	44,41	46,59	47,82	34,46	53,02	43,11
Realitzar formació	24,36	24,79	13,96	21,08	18,02	24,29	15,9	40,37	25,48	29,92	18,82	13,32
Descarregar jocs, música, etc.	42,31	39,73	35,97	26,03	43,9	39,83	45,68	41,04	40,19	52,05	50,34	47,56
Altres activitats	44,92	39,53	30,16	27,93	47,84	32,53	47,59	48,44	38,85	52,95	69,33	67,56

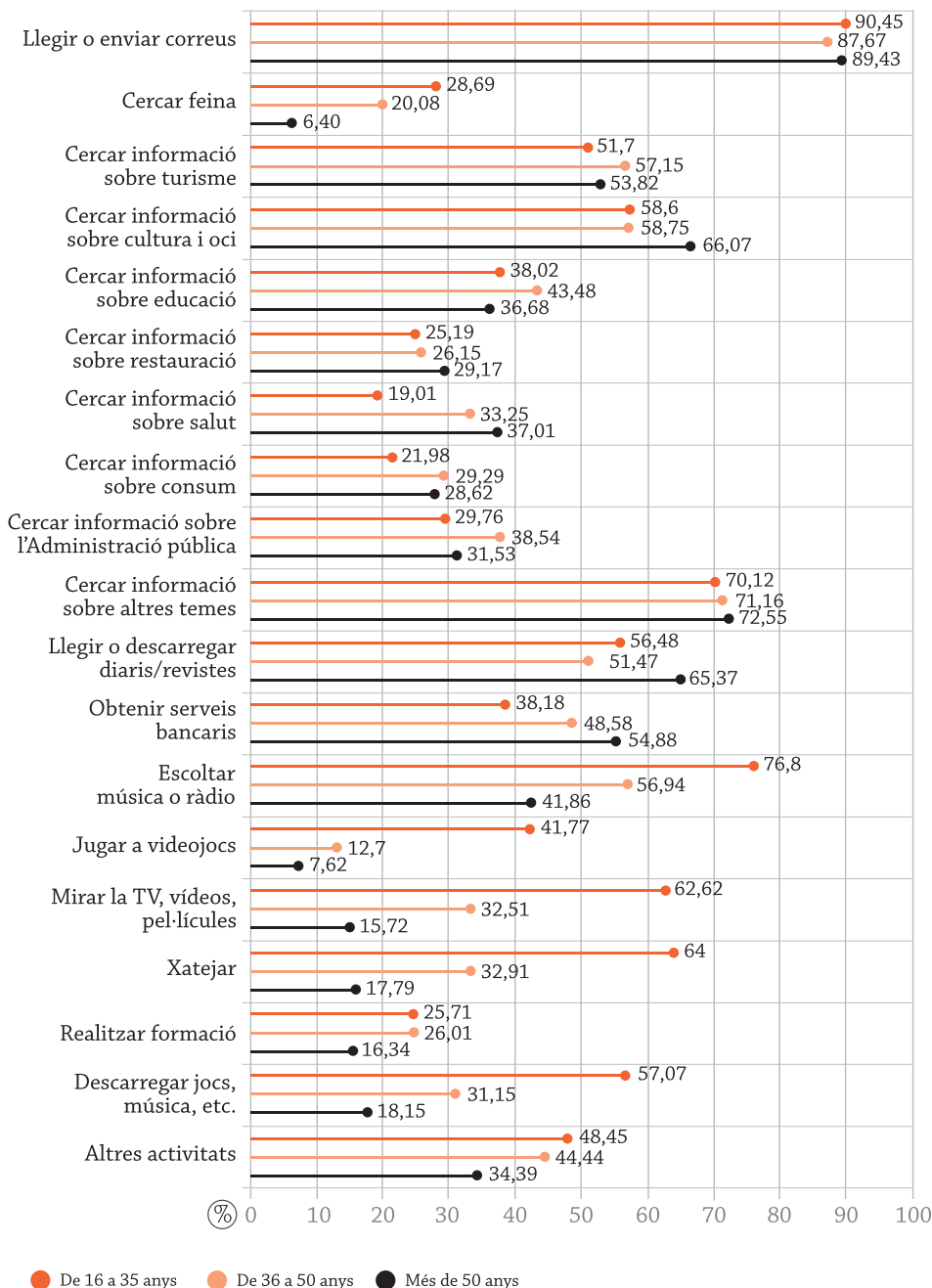
Consultar el correu electrònic (89,3%), cercar informació general (70,8%) i escoltar música o ràdio (64,7%) són les activitats més realitzades pels internautes illencs durant els darrers 6 mesos. Cercar feina, si més no, és, l'activitat que presenta el percentatge més baix. Val a dir que del 56,2% d'adults que llegeixen o descarreguen diaris i/o revistes, el 7,4% ho fa a través d'una sindicació de continguts (RSS o similar).

No trobam diferències destacables en les activitats que es realitzen a Internet depenent del sexe de l'internauta, només destaca la realització de formació, la descàrrega de jocs i de música i el fet de jugar a videojocs. Si ens centram en el grup d'edat al qual pertany l'internauta, les diferències són més apreciables sobretot a: cercar feina, escoltar música, jugar, xatejar, mirar vídeos i descarregar jocs i/o música.

Gràfic 38. Activitats realitzades en els darrers 6 mesos, segons sexe i pel total de les Balears.

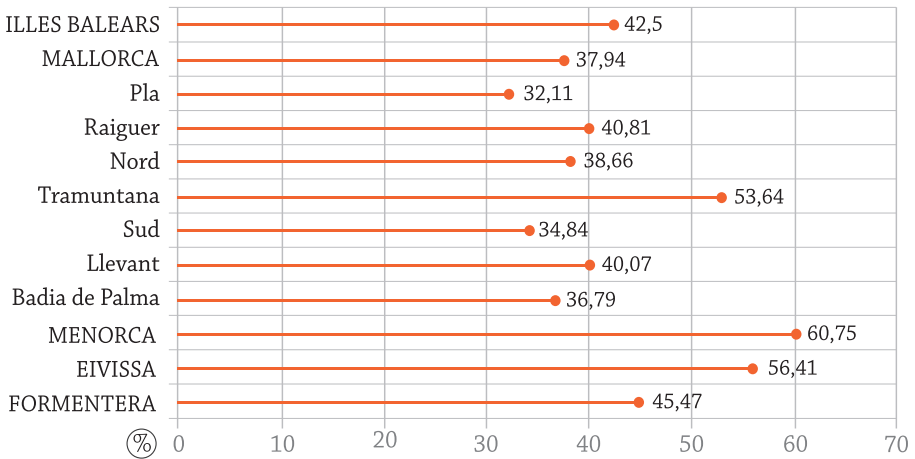

Gràfic 39. Activitats realitzades en els darrers 6 mesos, segons grup d'edat i pel total de les Balears.

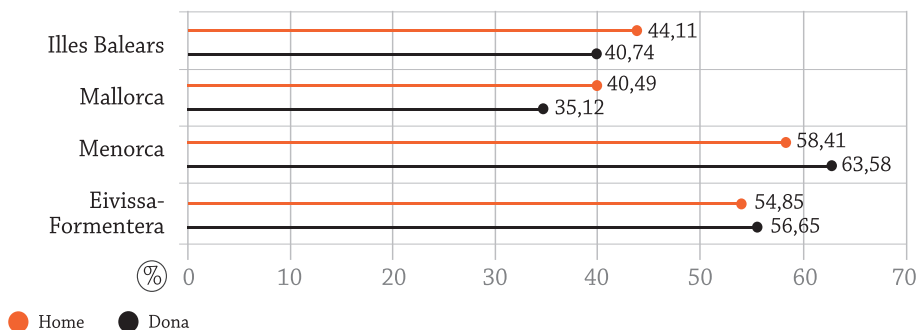

Fins un 42,5% d'internautes ha realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos. Aquesta dada indica que els adults de Balears estan perdent la por a realitzar compres en línia i que la xarxa els mereix certa confiança en aquest sentit. Si mirem aquest indicador per zona, destaca Menorca on la xifra arriba al 60,7%, seguida d'Eivissa amb un 56,4%. El percentatge més baix el trobam a la zona del Pla de Mallorca amb un 32,1%. I si ens fixam en el sexe dels adults que afirmen haver realitzat compres per Internet, veurem que a Mallorca són els homes qui més ha comprat durant els darrers 12 mesos, mentre que a Menorca i a Eivissa són les dones qui més hi ha comprat. Per grups d'edat, veiem que els internautes que més compres han fet són els de 36 a 50 anys, amb l'excepció de les Pitiüses.

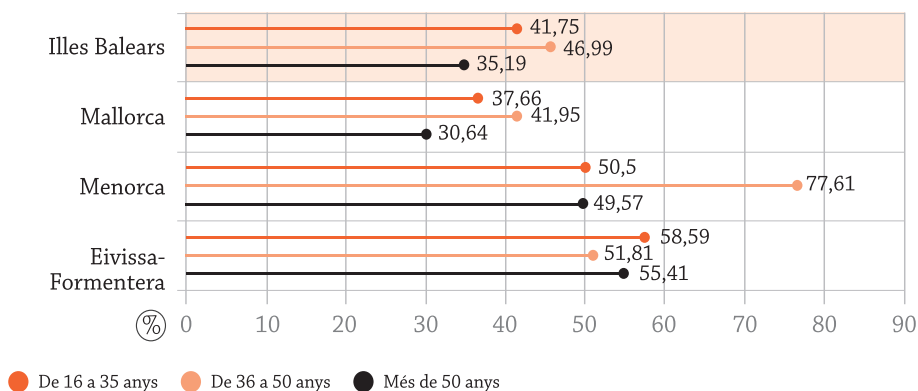
Gràfic 40. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons compres realitzades per Internet en els darrers 12 mesos i per illa i comarca.

Gràfic 41. Adults que han realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos, segons sexe i per illa.

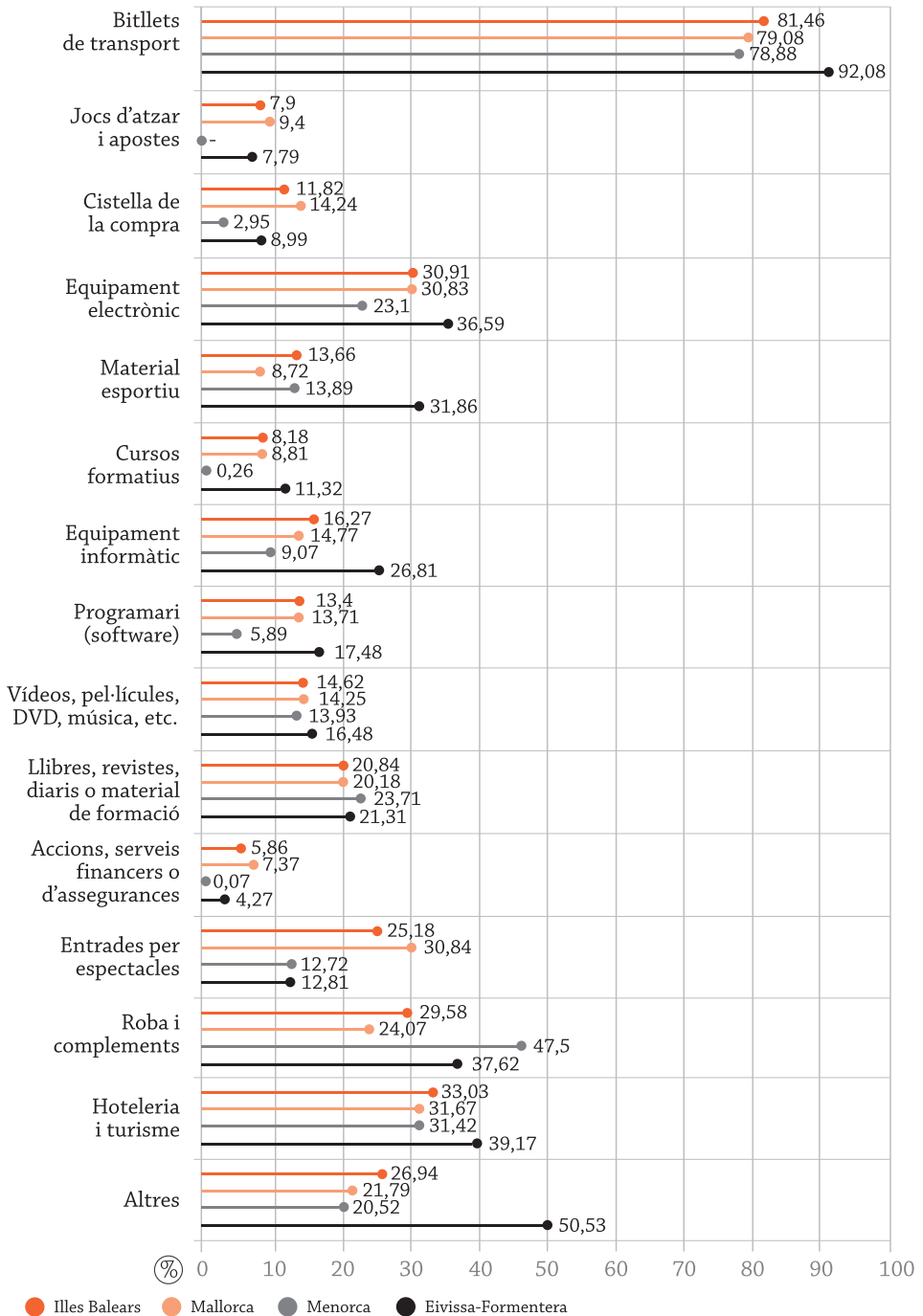

Gràfic 42. Adults que han realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos, segons grup d'edat i per illa.

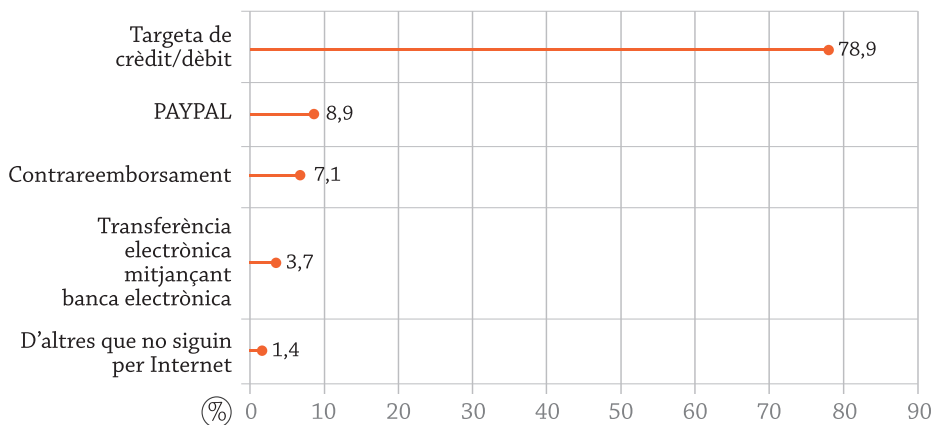

De les persones que han realitzat compres per Internet pel total de Balears, el 81,5% ha comprat bitllets de transport, el 33% serveis d'hoteleria i turisme, el 30,9% equipament electrònic i el 29,6%, roba i complements. Per illes, podem destacar el 31,9%, a les Pitiüses, que ha comprat material esportiu, el 30,8% que ha comprat entrades per espectacles a Mallorca, i el 23,7% que han comprat llibres, revistes, diaris o material de formació, a Menorca. Gairebé 8 de cada 10 adults utilitzen la targeta com a mètode de pagament a l'hora de realitzar compres per Internet; el segueix, a molta distància, el PAYPAL.

Gràfic 43. Adults que han realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos, segons tipus de compres i per illa.

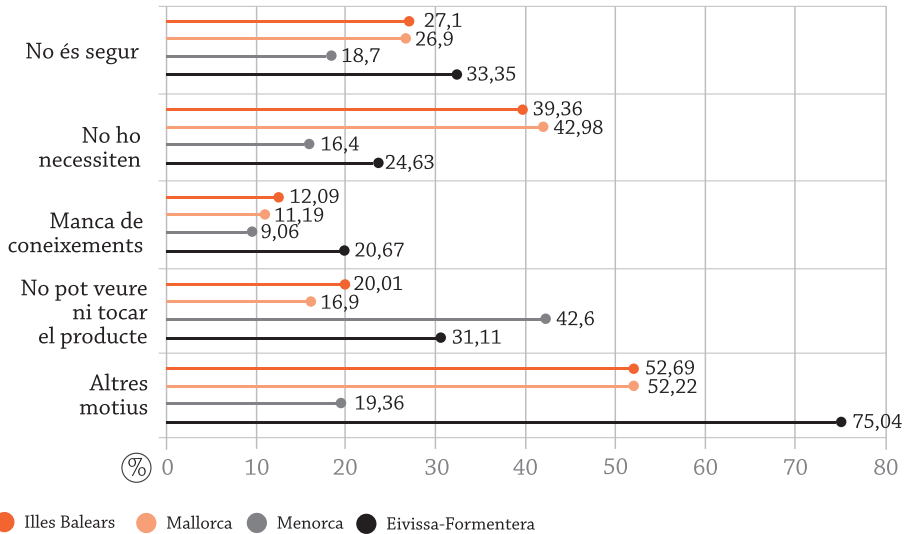

Gràfic 44. Adults que han realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos, segons forma de pagament i pel total de les Balears.

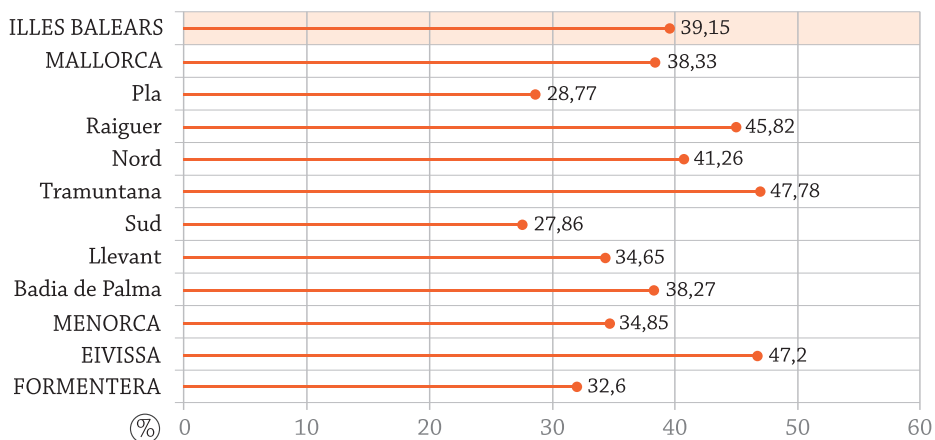
Pel total de Balears, hi ha un 57,5% d'adults que no ha realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos. Els motius de no fer-ho varien bastant en funció de l'illa. La manca de seguretat és encara un dels principals motius pels que no han comprat, fet que ens demostra que, tot i guanyar confiança, encara hi ha usos de la xarxa que molt d'adults no perceben com a segurs. A Mallorca destaca el motiu de no tenir la necessitat de realitzar compres per Internet, a Menorca, el percentatge més alt correspon al fet de no poder veure ni tocar el producte, mentre que a Eivissa i a Formentera consideren que no és un mètode segur.

Gràfic 45. Adults que no han realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos, segons motiu i per illa.

En parlar de l'ús d'Internet que fan els usuaris, hem de parlar de les xarxes socials. El fenomen de les xarxes socials s'ha estès de manera molt ràpida entre la ciutadania com una forma de projectar una imatge, de compartir, de comunicar-se, etc. Així, tenir un perfil a Facebook, Tuenti, etc. està de moda. A les Balears, són quasi 4 de cada 10 adults els que hi participen, dels qui s'han connectat a Internet durant els darrers 3 mesos.

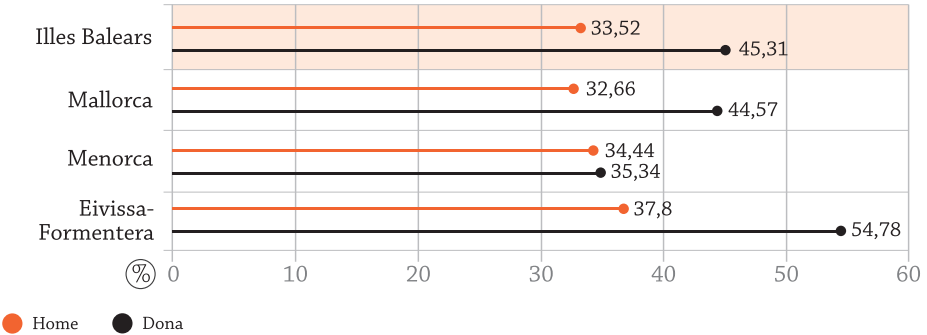
Gràfic 46. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons participació a xarxes socials a través d'Internet i per illa i comarca.

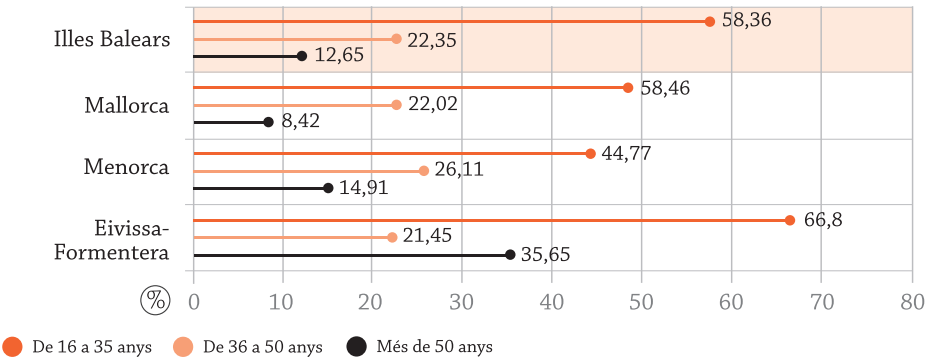
A la zona de Tramuntana i a Eivissa hi ha els percentatges més alts d'adults que participen en xarxes socials. En canvi, al Pla i al Sud de Mallorca hi trobam les xifres més baixes. Si miram l'indicador tenint en compte el sexe de l'adult, veiem que el percentatge de dones és, a totes les illes, més alt que el dels homes, tot i que a Menorca només els separa 1 punt percentual. Si ho miram per grups d'edat, la participació a xarxes socials decreix a mesura que augmenta l'edat de la persona adulta, mentre el 58,4% dels adults d'entre 16 i 35 anys participa en alguna xarxa social, només ho fa 1 de cada 8 adults de més de 50 anys.

D'altra banda, el fet d'estar casat apareix com a factor important a l'hora de determinar el fet de participar en una xarxa social, ja que el percentatge de persones adultes casades que hi participa és inferior a les xifres de la resta d'estats civils, amb l'excepció de les Pitiüses.

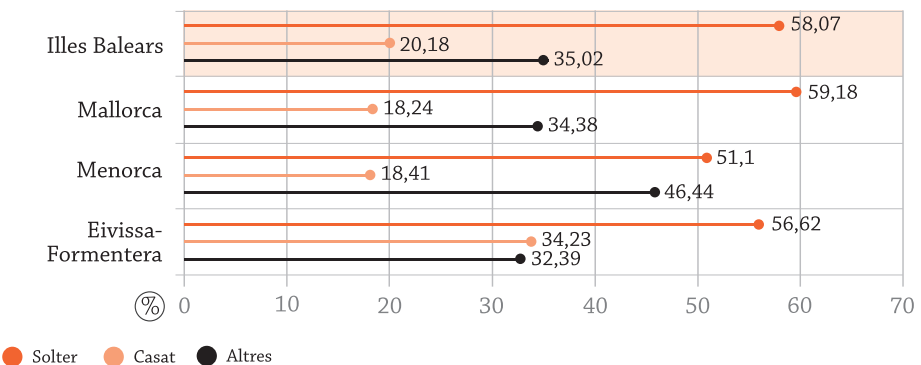
Gràfic 47. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons sexe i per illa.

Gràfic 48. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons grup d'edat i per illa.

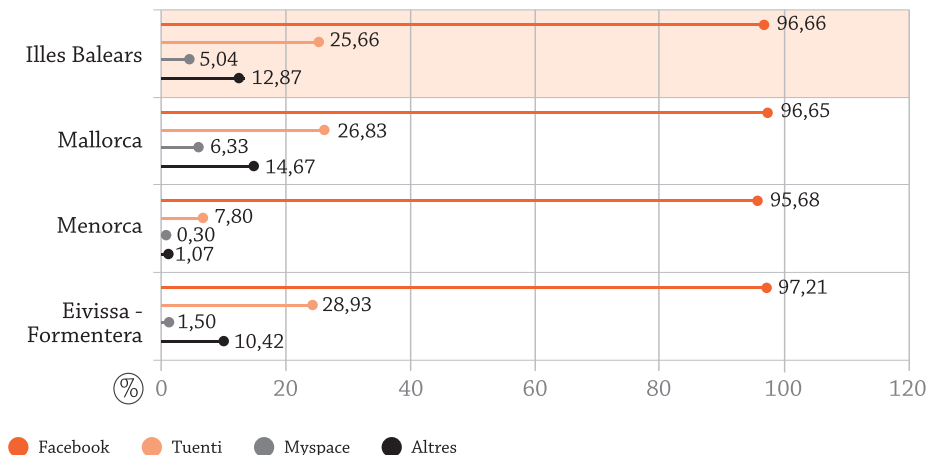

Gràfic 49. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons estat civil i per illa.

Arreu de les Illes, la xarxa on més persones participen és el Facebook, seguida del Tuenti, si bé a Menorca aquestes dues xarxes són les úniques on hi participen els internautes, a les Pitiüses i a Mallorca, tot i que també destaquen, aquestes conviuen amb altres xarxes socials.

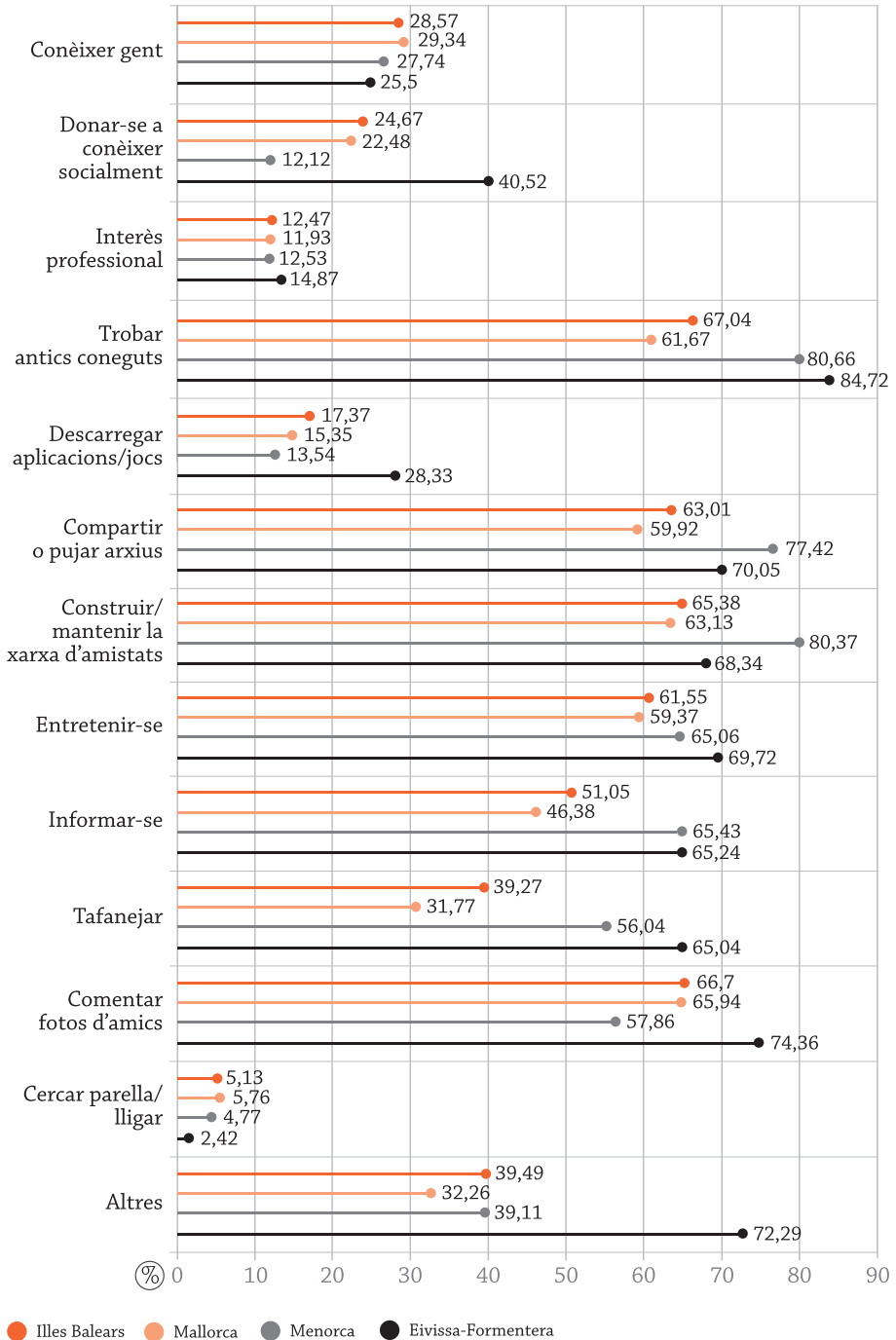
Gràfic 50. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons xarxa a la qual participen i per illa.

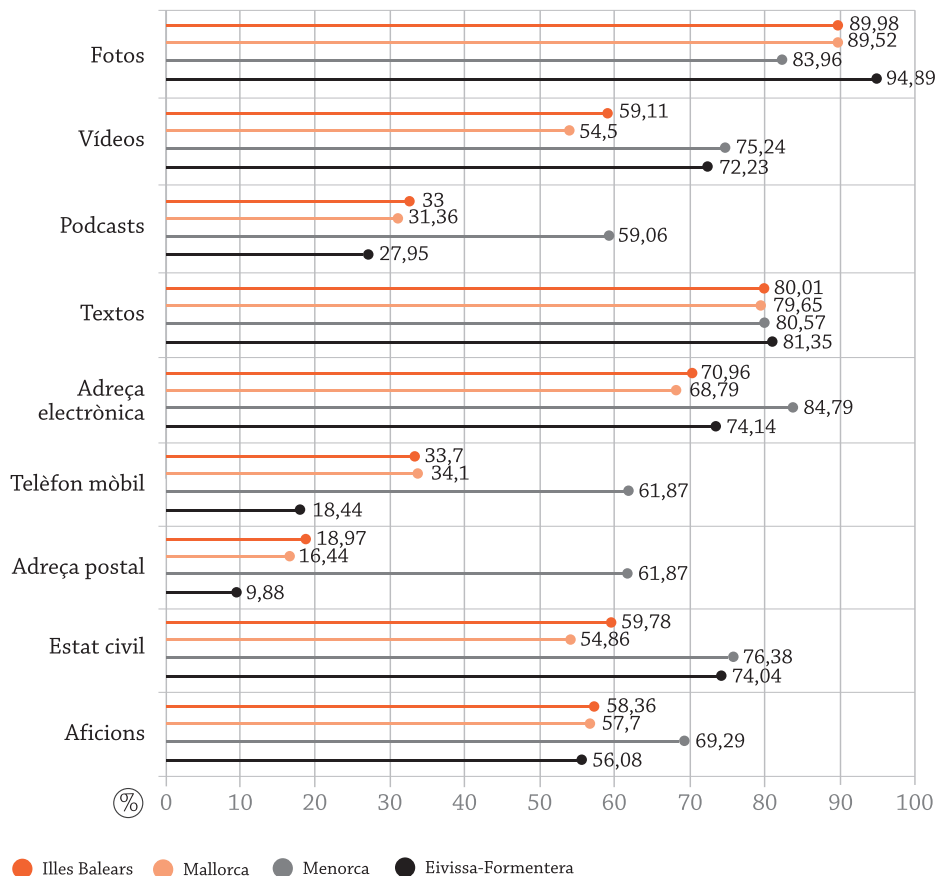
Conèixer gent, mantenir-se informats o compartir arxius són algunes de les funcions que realitzen els usuaris a les xarxes socials, però sobretot, i com mostren els resultats, les xarxes socials són utilitzades per trobar antics coneguts, comentar les fotos dels amics i construir o mantenir la xarxa d'amistats. Si més no, la xarxa social també esdevé com a font d'informació important i com a element per a entretenir-se.

Pel que fa a la informació que es comparteix, les fotos són l'element més compartit pels usuaris a les xarxes, i les segueixen els textos i l'adreça electrònica. Només el 33,7% comparteix el número de telèfon a la xarxa social.

Gràfic 51. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons motiu i per illa.

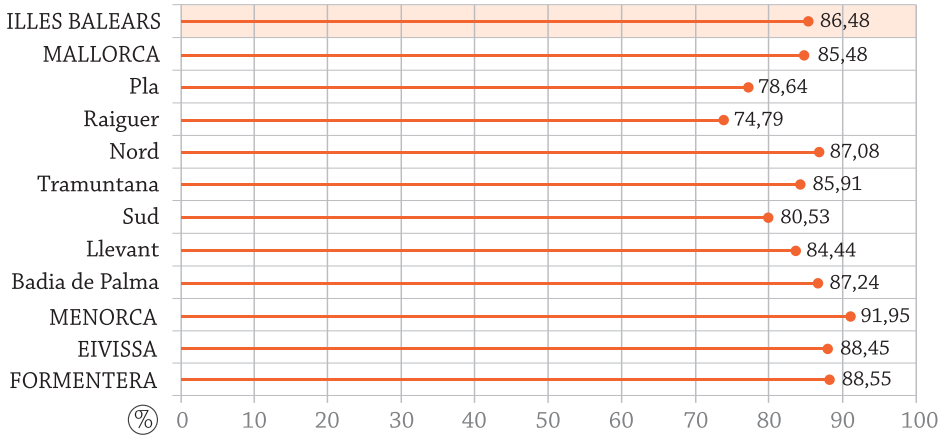

Gràfic 52. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons informació que comparteixen a la xarxa i per illa.

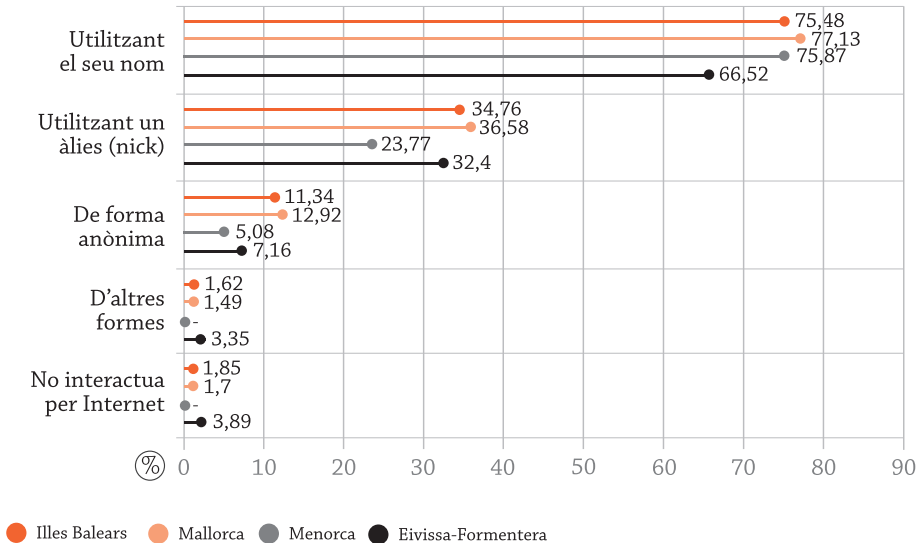
El correu electrònic en molts de casos ha substituït, no tan sols l'enviament de paper, sinó també el telèfon. El correu electrònic també permet adjuntar-hi arxius de dades, imatges, música i vídeos, entre d'altres, tot i que els missatges que s'envien fonamentalment són de text. Dels usuaris que s'han connectat a Internet durant els darrers 3 mesos, el 86,5% disposen de compte actiu de correu electrònic. Per zones, destaca Menorca amb el percentatge més alt. La zona del Raiguer de Mallorca en presenta la xifra més baixa. S'ha considerat demanar si es té compte actiu de correu perquè s'ha volgut evitar el percentatge d'adults que han creat un compte en algun moment però que no en fan un ús habitual.

Gràfic 53. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons disposició de compte de correu electrònic actiu i per illa i comarca.

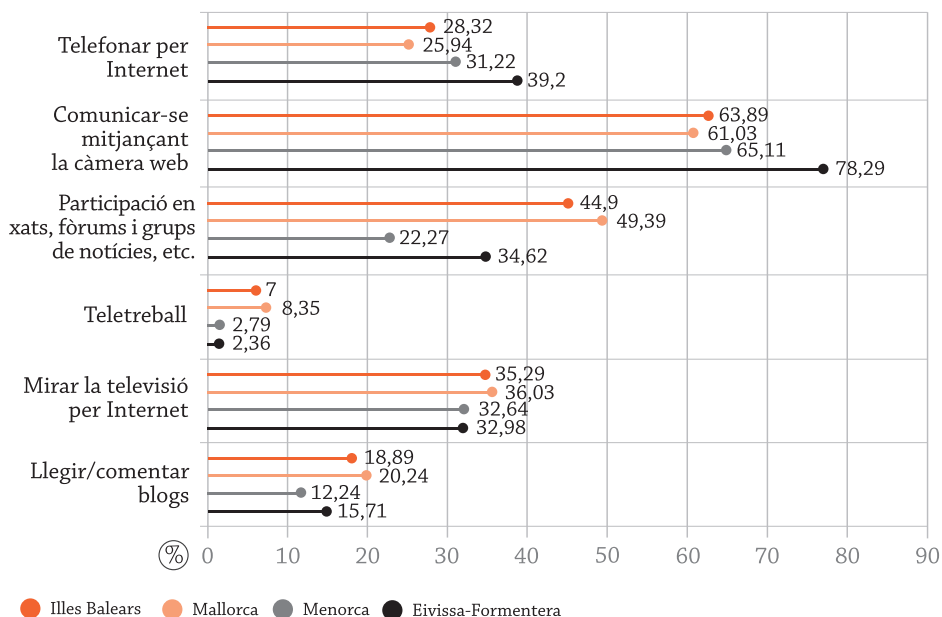
Els internautes, quan naveguen i interactuen a través de la xarxa, no sempre ho fan amb el seu nom real, sinó que moltes vegades utilitzen un àlies (nick). En el gràfic següent veiem que 3 de cada 4 interactuen utilitzant el seu nom; només un 11,3% del total de Balears ho fa de manera anònima.

Gràfic 54. Adults que disposen de compte de correu electrònic actiu, segons forma d'interacció a Internet i per illa.

Comunicar-se mitjançant la càmera web és l'acció interactiva que més duen a terme els usuaris, seguida de telefonar per Internet. No hi trobam diferències significatives per illa; si bé la xifra d'adults que teletreballen és substancialment superior a Mallorca que a la resta d'illes, tot i que és un percentatge baix; també destaca la participació en xats, fòrums i grups de notícies. A Eivissa i Formentera sobresurt l'ús d'Internet per comunicar-se mitjançant la càmera web.

Gràfic 55. Adults que han realitzat activitats interactives a través d'Internet durant els darrers 3 mesos i per illa.

Segons s'explica al tercer llibre de la col·lecció Ibitàcoles *Pla ANIBAL. Pla d'actuació per a la implantació de l'Administració electrònica a les Illes Balears d'acord amb la Llei 11/2007 (LAECSP)*,³ la gran passa en el desenvolupament d'una administració electrònica avançada té l'origen en la publicació de la Llei 11/2007, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics (LAECSP). Aquesta Llei reconeix drets a la ciutadania per gestionar la seva relació amb les administracions públiques, i comporta canvis radicals en la gestió i l'ús de les eines necessàries per poder fer-ho realitat i

3. <http://www.ibit.org/home/difusion/ver.php?id=2601>.

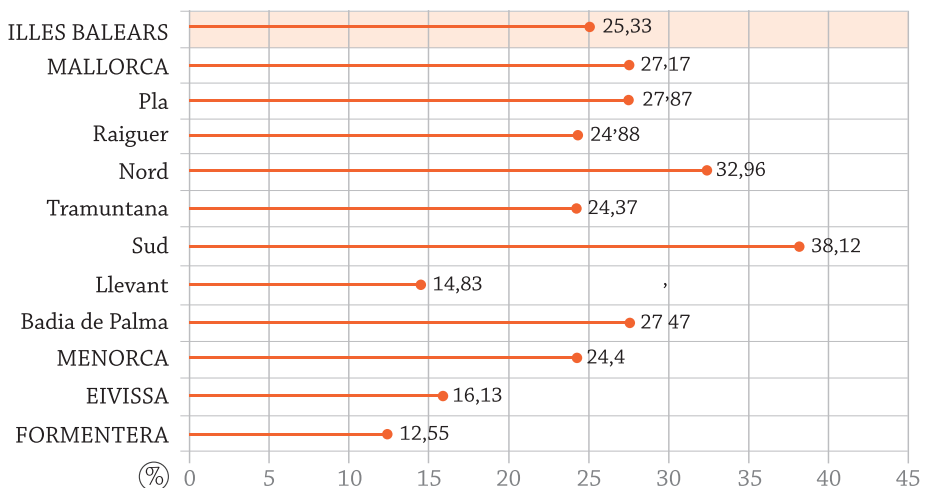
perquè l'exercici del dret sigui plenament efectiu.

Alguns dels beneficis de l'ús de l'Administració electrònica:

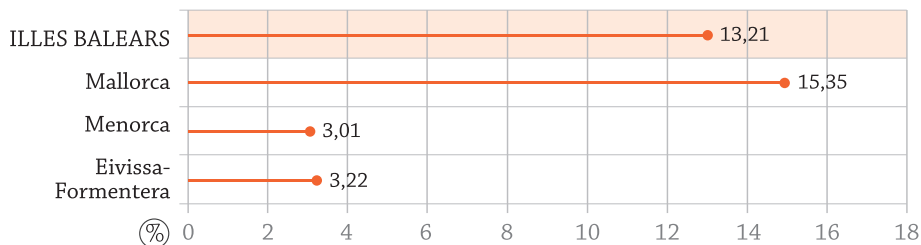
- 24 hores, 365 dies a l'any.
- Accés des de qualsevol lloc amb connexió a Internet.
- Supressió dels desplaçaments físics.
- Estalvi de costos per desplaçaments.
- Simplificació dels tràmits.
- Millora de l'accés a la informació generada per l'Administració.

Dels adults que s'han connectat a Internet als darrers 3 mesos a les Balears, un 25,3% disposa de DNI electrònic. Destaquen les zones del Sud i del Nord de Mallorca, amb un 38,1% i un 33% respectivament, mentre que Formentera i la zona del Llevant de Mallorca, amb un 12,5% i un 14,8% són les zones on està menys implantat. Si consideram la dada per illes, a Mallorca hi trobam la xifra més alta, mentre que la més baixa es situa a Formentera. Dels adults que disposen de DNI electrònic i/o signatura digital, només un 13,2% han realitzat transaccions telemàtiques, ja que és un servei que encara no està gaire estès. Així mateix, la xifra de transaccions fetes a Mallorca és 5 vegades la de la resta d'illes.

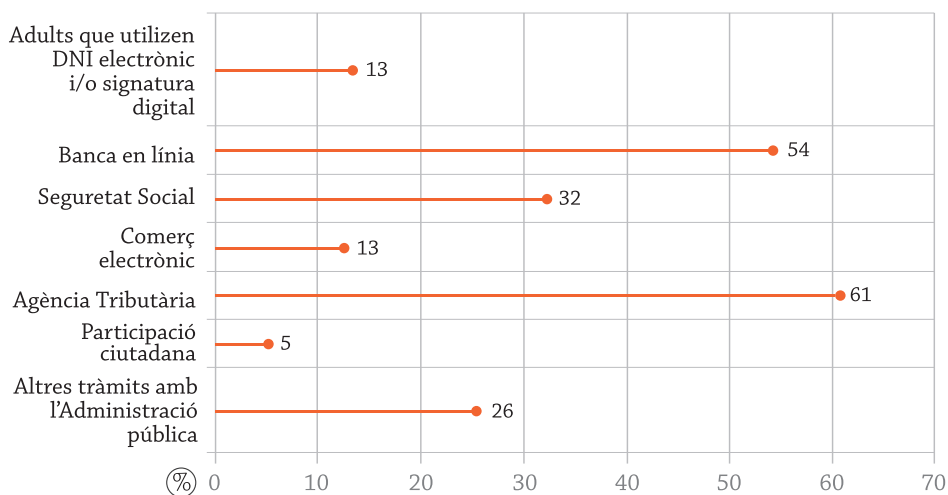
Gràfic 56. Adults que s'han connectat a Internet durant els darrers 3 mesos, segons disposició de DNI electrònic i/o signatura digital i per illa i comarca.

Gràfic 57. Adults que s'han connectat a Internet durant els darrers 3 mesos, segons la realització de transaccions telemàtiques i per illa.

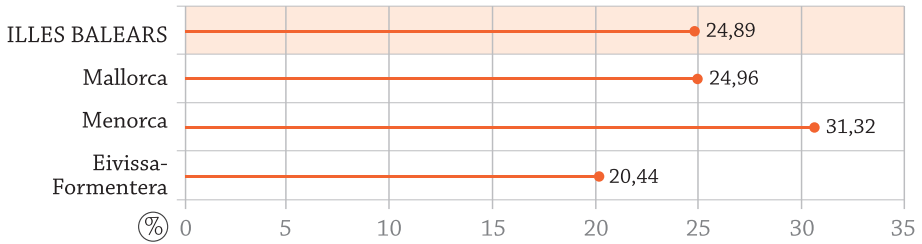
Gràfic 58. Adults que utilitzen DNI electrònic i/o signatura digital, segons usos i pel total de les Balears.

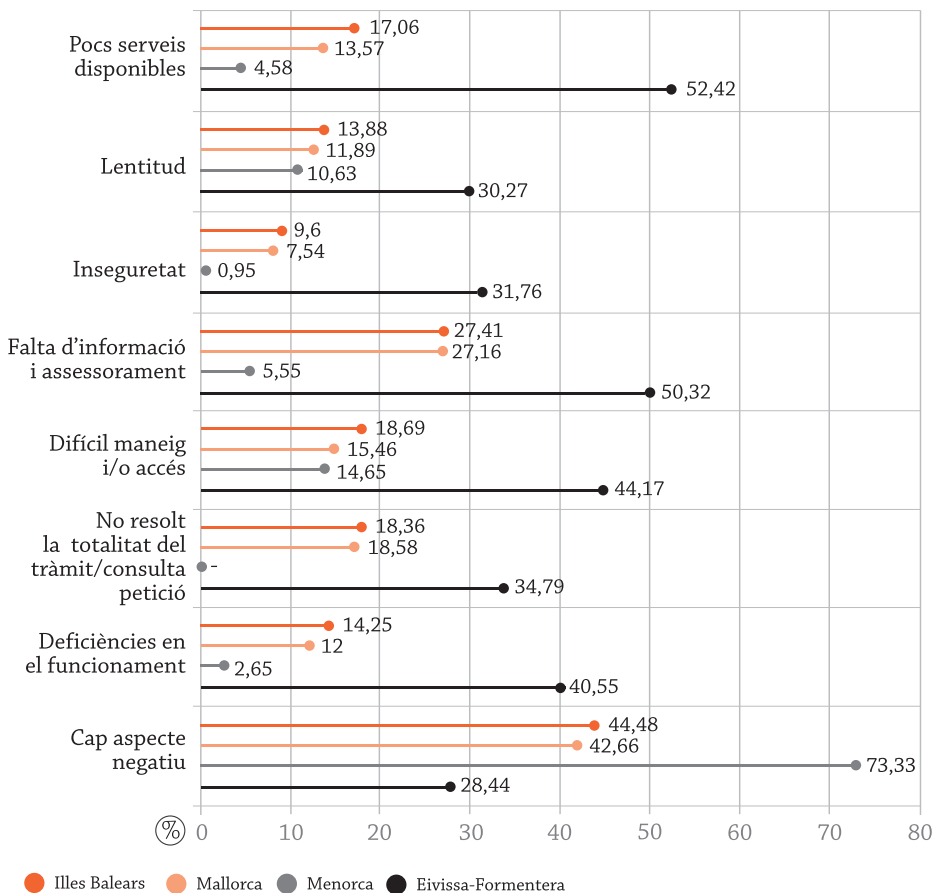
Les interaccions amb l'Agència Tributària arriben al 61%, és a dir, 6 de cada 10 adults que han utilitzat el DNI electrònic per a tràmits telemàtics, ho han fet amb l'Agència Tributària. La banca en línia és la segona opció més citada, seguida de la Seguretat Social.

D'altra banda, dels adults que s'han connectat a Internet durant els darrers 3 mesos, un 24,9% han fet ús dels serveis que l'Administració pública posa al seu abast. A Menorca, aquesta xifra és substancialment superior, de manera que més de 3 de cada 10 internautes hi han interactuat en els darrers 12 mesos.

Gràfic 59. Adults que s'han connectat a Internet durant els darrers 3 mesos, segons ús d'Internet per interactuar amb l'Administració Pública durant els darrers 12 mesos i per illa.

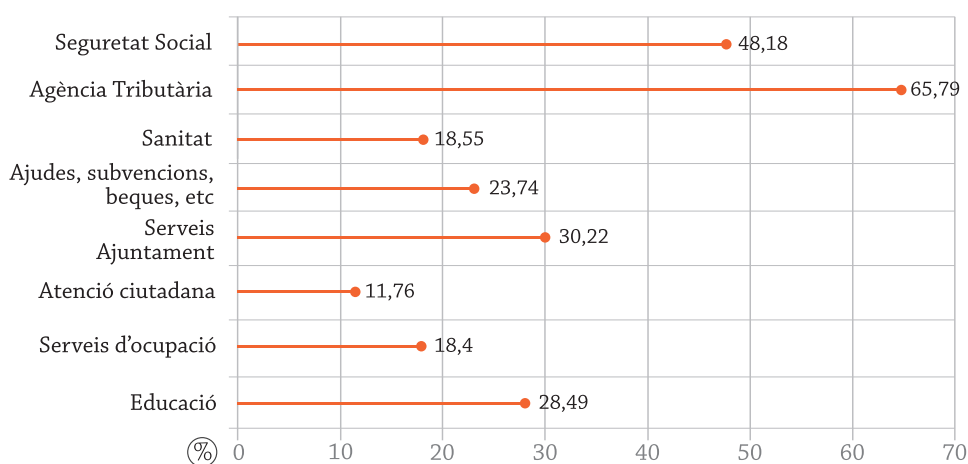

Gràfic 60. Adults que han interactuat amb l'Administració Pública a través d'Internet durant els darrers 12 mesos, segons percepció sobre l'Administració electrònica i per illa.

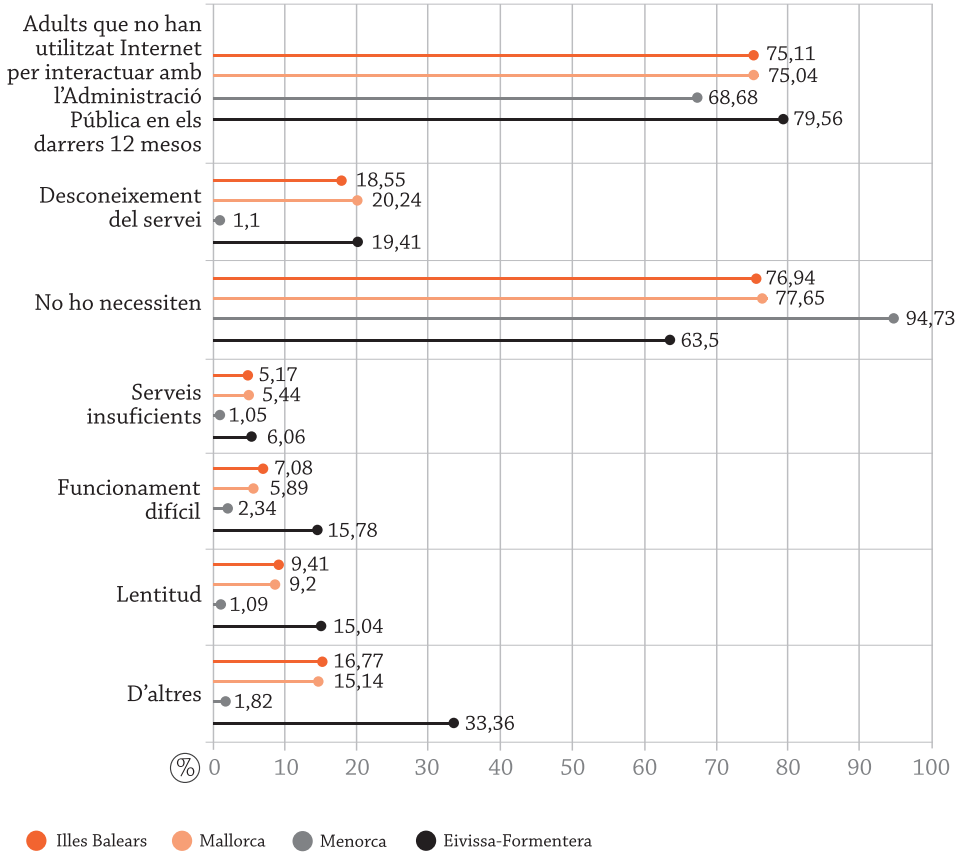
A Menorca, que és la zona on hi apareix el major nombre d'interaccions, és també on més persones afirmen no trobar cap aspecte negatiu en l'ús de l'Administració electrònica. Els usuaris d'Eivissa i Formentera, en canvi, en destaquen la manca d'informació i assessorament i afirmen que hi ha encara pocs serveis disponibles en línia.

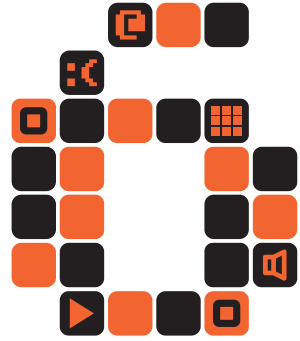
Gràfic 61. Adults que han interactuat amb l'Administració Pública a través d'Internet durant els darrers 12 mesos, segons organisme i pel total de les Balears.

En aquest indicador tornen a destacar les interaccions amb l'Agència Tributària i amb la Seguretat Social, tal i com també s'ha vist amb els tràmits realitzats amb el DNI electrònic. Aquí, a més, apareixen els serveis dels ajuntaments amb un 30,2% mentre que la sanitat i la participació ciutadana presenten les xifres més baixes. Entre els que no han interactuat amb l'Administració electrònica, destaquen els que afirmen que no en tenen necessitat, sobretot a Menorca. Però els avantatges que aquesta ofereix són clars i en aquest sentit s'haurà de treballar per implantar-la entre la ciutadania.

Gràfic 62. Adults que no han interactuat amb l'Administració Pública a través d'Internet durant els darrers 12 mesos, segons motiu i per illa.

<Conclusions>

L'edat dels adults esdevé un factor important i i que cal tenir en compte en haver de treballar per reduir la fractura digital que existeix. En cada grup d'edat hi trobam motivacions i necessitats diferents pel que fa a la implantació i a l'ús de les TIC. La despesa que suposa la implantació de les TIC a les llars ens indica que el nivell d'ingressos dels adults no és causa directa de la manca d'implantació tot i ser un motiu important. En canvi, l'edat dels adults sí que es dibuixa com a element de fractura, tant en la disposició com en l'ús de les noves tecnologies.

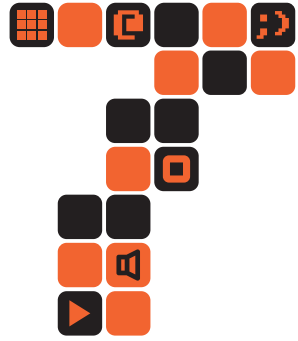
Respecte de la formació dels nostres ciutadans, només un 4,9% dels adults consultats ha rebut formació en TIC durant el darrer any i dels que no n'han rebuda, que són el 95,1%, només un 21,3% ja disposa de formació, xifres que ens indiquen la falta d'aprenentatge dels ciutadans de les nostres Illes. La fractura digital que pateixen diferents col·lectius representa una amenaça per a la consecució de l'alfabetització digital que es pretén aconseguir. La manca d'interès per les noves tecnologies és el motiu més esmentat, seguit de la manca de temps i de la manca d'utilitat. En relació amb el nivell d'estudis de les persones adultes consultades, es veu clarament que les persones més formades també utilitzen més Internet.

La divisòria del sexe indica algunes diferències entre homes i dones; hi ha més homes amb connexió a Internet i que empen telèfon mòbil que dones. Quant a altres indicadors que fan referència a l'ús d'Internet, com la participació en xarxes socials, les dones són més actives. La nacionalitat del sustentador principal ens indica que la implantació és més elevada quan aquest és de nacionalitat espanyola. L'equipament i l'ús de TIC a les diferents Illes tampoc no és un factor revelador, si bé segons el tipus de municipi, rural o urbà, sí que trobam diferències significatives.

Dels adults que es connecten a Internet, la majoria ho fan diàriament; aquest indicador prova la necessitat i la utilitat a les persones que el manegen amb freqüència, i que accedir a Internet, és per a molts d'adults, una pràctica quotidiana. En relació amb l'ús d'Internet també cal destacar que les compres, la participació en xarxes socials i les interaccions amb

l'Administració electrònica mostren que la xarxa guanya confiança entre dels usuaris, si bé encara hi ha molts adults que no perceben la xarxa com un lloc segur.

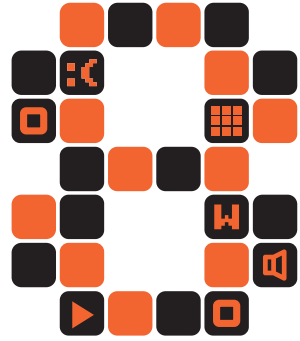
La nostra Comunitat necessita confiar més en els avantatges que les TIC l'hi poden aportar i no és conscient de tot el que aquestes tecnologies posen a l'abast. Les TIC tenen un paper essencial en el creixement econòmic i social d'un país i és tasca de totst fomentar-ne un ús adequat de manera que contribueixi a millorar de la capacitació i la preparació dels ciutadans illencs.

<Agraïments>

En haver de començar aquest treball, per confeccionar el qüestionari es va rebre el suport d'entitats ciutadanes, que van col·laborar oferint el seu coneixement:

- Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics en Informàtica de les Illes Balears
- Consorci RIBA
- Consumidors 2.0
- Fundació Centre Pitiús d'Estudis Avançats
- Grup de recerca Educació i Ciutadania, del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació de la UIB
- Institut d'Estadística de les Illes Balears
- Unió de Consumidors de les Illes Balears
- Xarxa Infojove

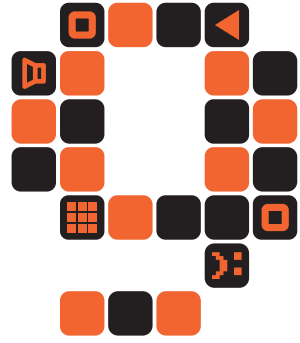
<Índex de gràfics i taules>

- Gràfic 1. Llars segons tipus de recepció de senyal de televisió per illa i comarca.
- Gràfic 2. Llars amb ordinador, segons tipus i per illa i comarca.
- Gràfic 3. Llars amb ordinador, segons tipus de municipi i per illa.
- Gràfic 4. Llars amb ordinador, segons grup d'edat del sustentador principal i per illa.
- Gràfic 5. Llars sense ordinador, segons motiu i per illa i comarca.
- Gràfic 6. Llars sense ordinador, segons motiu i per grup d'edat i pel total de les Balears.
- Gràfic 7. Llars amb telèfon fix, per illa i comarca.
- Gràfic 8. Llars amb telèfon fix, segons grup d'edat del sustentador principal i pel total de les Balears.
- Gràfic 9. Llars amb connexió a Internet, per illa i comarca.
- Gràfic 10. Llars amb connexió a Internet, segons nacionalitat del sustentador principal i per illa.
- Gràfic 11. Llars sense connexió a Internet, segons motiu i per illa i comarca.
- Gràfic 12. Adults que utilitzen telèfon mòbil, per illa i comarca.
- Gràfic 13. Adults que utilitzen telèfon mòbil, segons sexe i per illa.
- Gràfic 14. Adults que utilitzen telèfon mòbil, segons edat i pel total de les Balears.
- Gràfic 15. Adults que utilitzen telèfon mòbil, segons estat civil i pel total de les Balears.
- Gràfic 16. Adults que han utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos, segons freqüència d'ús i per illa i comarca.
- Gràfic 17. Adults que han utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos, segons grup d'edat i pel total de les Balears.
- Gràfic 18. Adults que han utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos, segons nivell d'estudis i pel total de les Balears.
- Gràfic 19. Adults que han utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos, segons lloc d'ús i per illa.
- Gràfic 20. Adults que han utilitzat l'ordinador durant els darrers 3 mesos, segons sistemes operatius utilitzats i pel total de les Balears.
- Gràfic 21. Adults que han realitzat formació durant els darrers 12 mesos, per illa i comarca.

- Gràfic 22. Adults que no han realitzat formació durant els darrers 12 mesos, segons motiu principal i pel total de les Balears.
- Gràfic 23. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, per illa i comarca.
- Gràfic 24. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons sexe i per illa.
- Gràfic 25. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons grup d'edat i total de les Balears.
- Gràfic 26. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons nacionalitat i pel total de les Balears.
- Gràfic 27. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons nivell d'estudis i total de les Balears.
- Gràfic 28. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons activitat i pel total de les Balears.
- Gràfic 29. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons tipus de connexió i pel total de les Balears.
- Gràfic 30. Adults que disposen de connexió a Internet des de casa, segons disponibilitat de Wifi i per illa.
- Gràfic 31. Adults que no disposen de connexió a Internet des de casa, segons motiu i grup d'edat i pel total de les Balears.
- Gràfic 32. Adults que no disposen de connexió a Internet des de casa, segons motiu i grup d'edat i pel total de les Balears.
- Gràfic 33. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons freqüència d'ús i pel total de les Balears.
- Gràfic 34. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons navegadors utilitzats i per illa.
- Gràfic 35. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons lloc d'ús i per illa.
- Gràfic 36. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons dispositiu utilitzat i per illa.
- Gràfic 37. Adults que no s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons motiu i per illa.
- Taula 1. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons activitats realitzades en els darrers 6 mesos i per illa i comarca.
- Gràfic 38. Activitats realitzades en els darrers 6 mesos, segons sexe i pel total de les Balears.

- Gràfic 39. Activitats realitzades en els darrers 6 mesos, segons grup d'edat i pel total de les Balears.
- Gràfic 40. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons compres per Internet en els darrers 12 mesos i per illa i comarca.
- Gràfic 41. Adults que han realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos, segons sexe i per illa.
- Gràfic 42. Adults que han realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos, segons grup d'edat i per illa.
- Gràfic 43. Adults que han realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos, segons tipus de compres i per illa.
- Gràfic 44. Adults que han realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos, segons forma de pagament i pel total de les Balears.
- Gràfic 45. Adults que no han realitzat compres per Internet durant els darrers 12 mesos, segons motiu i per illa.
- Gràfic 46. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons participació a xarxes socials a través d'Internet i per illa i comarca.
- Gràfic 47. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons sexe i per illa.
- Gràfic 48. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons grup d'edat i per illa.
- Gràfic 49. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons estat civil i per illa.
- Gràfic 50. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons xarxa a la qual participen i per illa.
- Gràfic 51. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons motiu i per illa.
- Gràfic 52. Adults que participen a xarxes socials a través d'Internet, segons informació que comparteixen a la xarxa i per illa.
- Gràfic 53. Adults que s'han connectat a Internet en els darrers 3 mesos, segons disposició de compte de correu electrònic actiu i per illa i comarca.
- Gràfic 54. Adults que disposen de compte de correu electrònic actiu, segons forma d'interacció a Internet i per illa.
- Gràfic 55. Adults que han realitzat activitats interactives a través d'Internet durant els darrers 3 mesos i per illa.

- Gràfic 56. Adults que s'han connectat a Internet durant els darrers 3 mesos, segons disposició de DNI electrònic i/o signatura digital i per illa i comarca.
- Gràfic 57. Adults que s'han connectat a Internet durant els darrers 3 mesos, segons realització de transaccions telemàtiques i per illa.
- Gràfic 58. Adults que utilitzen DNI electrònic i/o signatura digital, segons usos i pel total de les Balears.
- Gràfic 59. Adults que s'han connectat a Internet durant els darrers 3 mesos, segons ús d'Internet per interactuar amb l'Administració Pública durant els darrers 12 mesos i per illa.
- Gràfic 60. Adults que han interactuat amb l'Administració Pública a través d'Internet durant els darrers 12 mesos, segons percepció sobre l'Administració electrònica i per illa.
- Gràfic 61. Adults que han interactuat amb l'Administració Pública a través d'Internet durant els darrers 12 mesos, segons organisme i pel total de les Balears.
- Gràfic 62. Adults que no han interactuat amb l'Administració Pública a través d'Internet durant els darrers 12 mesos, segons motiu i per illa.

<Glossari de termes>

Administració electrònica: Consisteix en un sistema d'administració pública en què s'utilitzen les tecnologies de la informació i la comunicació per optimitzar el disseny i la implantació de polítiques i serveis públics de manera eficient, i també per establir una comunicació bidireccional amb els administrats.

Font: Talaia. *Observatori de Terminologia de la Societat del Coneixement. Diccionaris en Línia*. Centre de Terminologia TERMCAT. Publicat el 16/03/2009.

La Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, té l'objectiu de garantir el dret dels ciutadans a relacionar-se amb les administracions públiques per mitjans electrònics, i regula els aspectes bàsics de la utilització de la informació en l'activitat administrativa, ja sigui entre les administracions públiques o entre aquestes i els ciutadans. Més informació a: Pla ANIBAL. *Pla d'actuació per a la implantació de l'Administració electrònica a les Illes Balears, d'acord amb la Llei 11/2007 (LAECSP)*, Col·lecció Ibitàcoles, núm. 3. <http://www.ibit.org/home/difusion/ver.php?id=2601>. [Data de consulta el 06/05/2010.]

ADSL - línia d'abonat digital asimètrica: Tecnologia de comunicació de dades que permet transmetre informació mitjançant les línies telefòniques de coure d'una forma més ràpida que no mitjançant els mòdems convencionals. Per aconseguir més velocitat, utilitza freqüències que no són emprades pels serveis de veu.

Font: Fundació iBit.

Blog: El concepte *blog*, sorgit de la simplificació de *weblog*, consisteix en un tipus de pàgina web, normalment mantinguda per un únic individu, amb entrades regulars consistents en comentaris, descripció d'esdeveniments o la distribució d'altre material com gràfics o vídeo. Normalment, les entrades són mostrades amb un ordre cronològic revertit, és a dir, de més actual a més antiga.

Font: Blood, Rebecca. (2000). *Weblogs: A History And Perspective*.

Chrome: Navegador web gratuït desenvolupat per Google segons els components de codi obert com ara el motor de renderització WebKit i la seva estructura de desenvolupament d'aplicacions, Framework. El nom prové del terme fet servir pel marc de la interfície gràfica d'usuari.

Font: Fundació iBit.

Navegador web: Programa que permet veure la informació que es pot trobar en un lloc web.

La seva funcionalitat bàsica és visualitzar documents de text, els anomenats llocs web, que inclouen contingut de tipus audiovisual que es pot veure mitjançant el navegador. A la vegada, els llocs webs inclouen hipervincles que enllacen a un altre contingut, ja sigui dins el mateix lloc web o en un altre. El seguiment dels hipervincles d'un lloc web a un altre dóna lloc a la navegació.

Font: Fundació iBit.

Comerç electrònic: És un conjunt d'activitats financeres i d'intercanvi de productes i serveis fet per mitjà d'una xarxa de telecomunicacions, generalment Internet.

Font: *Terminologia del comerç electrònic*. Diccionaris en Línia. Centre de Terminologia TERM-CAT. Publicat el 04/04/2007.

Es distingeix entre el comerç electrònic directe i l'indirecte segons el caràcter intangible (per exemple, una cançó) o tangible (per exemple, una camiseta) del producte o servei distribuït o adquirit per mitjans electrònics. D'acord amb la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació i de comerç electrònic, la contractació de béns o serveis per mitjans electrònics té la consideració de servei de la societat de la informació, la qual cosa implica la subjecció a aquesta llei i a la seva normativa de desenvolupament.

Contra reemborsament: Forma de pagament en què l'usuari satisfà un import en rebre el producte.

Font: Fundació iBit.

Correu electrònic: Servei de missatgeria basat en Internet mitjançant el qual un usuari (ordinador) pot intercanviar missatges amb altres usuaris (ordinadors) a través de la xarxa. Els missatges són fonamentalment de text, però s'hi poden adjuntar arxius de dades, imatges, vídeo o música. És un dels serveis més populars d'Internet.

Font: *La sociedad de la información en España 2008*. Col·lecció Fundació Telefónica.

Des d'un punt de vista més tècnic, és un mecanisme per intercanviar missatges digitals. Els sistemes de correus estan basats en un model d'emmagatzematge i enviament. D'aquesta forma, el servidor de correu del sistema accepta, respon, entrega i emmagatzema els missatges segons el comportament dels usuaris, que simplement s'han de connectar a la infraestructura de correu amb un sistema que permeti accedir-hi durant el temps necessari i enviar el missatge.

Font: Fundació iBit.

Firefox: Navegador web gratuït desenvolupat pels diferents integrants de l'entitat Mozilla així com un gran nombre de voluntaris externs segons diferents components de codi obert, com pot ser el motor de renderització Gecko. Firefox descendeix de la Mozilla Application Suite i deu el seu nom al caràcter únic de la denominació dins la indústria informàtica.

Font: Fundació iBit.

Fòrum: Lloc d'Internet on els usuaris poden mantenir conversacions enviant missatges. És diferent respecte al xat en el sentit que els missatges no són mostrats en temps real, sinó que l'usuari ha d'actualitzar la pàgina del fòrum per veure'n de nous. Una conversació en un fòrum rep normalment el nom de fil.

Font: Fundació iBit.

Internet Explorer: Navegador web desenvolupat per Microsoft per al sistema operatiu Windows des de 1995. Té el seu origen en el codi font d'un dels primers navegadors web comercials, Mosaic, de l'empresa Spyglass Inc. El percentatge d'utilització d'aquest navegador va arribar al 90% entre els anys 2002 i 2003.

Font: Fundació iBit.

Linux: Sistema operatiu de codi obert desenvolupat inicialment per Linus Torvalds a principi dels anys noranta. És l'exponent principal del denominat programi lliure.

Font: *La sociedad de la información en España 2008*. Col·lecció Fundació Telefónica.

Mòdem: Acrònim de MOdulador/DEModulador. Designa el dispositiu que converteix els senyals digitals en analògics i viceversa, i que permet la comunicació entre dos ordinadors a través d'una línia telefònica normal o una xarxa de fil.

Font: *La sociedad de la información en España 2008*. Col·lecció Fundació Telefónica.

L'exemple més típic és un mòdem de banda de veu que converteix la informació digital d'un ordinador en senyals d'àudio analògics que poden ser transmesos per línia telefònica; una vegada rebuts els senyals a l'altra banda, el dispositiu transforma la informació analògica novament en digital.

Font: Fundació iBit.

Netbook: Tipus d'ordinador portàtil de baix cost i dimensions reduïdes, cosa que possibilita més disponibilitat, mobilitat i autonomia. Principalment es fan servir per navegar per Internet i fer tasques bàsiques com processar textos o fulls de càlcul.

Font: Fundació iBit.

Nick: Abreviatura del terme anglès *nickname*, que significa *àlies* o *nom d'usuari*. Consisteix en un conjunt de lletres i/o números que identifiquen l'usuari en un determinat servei, lloc o sistema dins Internet. El nick, juntament amb una contrasenya, permet que l'usuari es connecti a un servei en línia o sistema informàtic.

Font: Fundació iBit.

Ofimàtica: Equipament tant material com de programari utilitzat per crear, col·leccionar, emmagatzemar, manipular i transmetre digitalment la informació necessària dins d'una oficina per fer tasques i aconseguir els objectius.

Alguns dels paquets ofimàtics més populars són Microsoft Office o Sun Microsystems OpenOffice.

Font: Fundació iBit.

Opera: Navegador web gratuït, des de la versió 8.5, desenvolupat per l'empresa noruega Opera Software. És reconegut per la poca grandària, la velocitat, la seguretat i la innovació constant. Va ser un dels primers navegadors que va fer servir la navegació per pestanyes.

Font: Fundació iBit.

Pàgina o lloc web: Document d'hipertext, generalment escrit en HTML, que es difon al web.

Font: *Terminologia del comerç electrònic*. Diccionaris en Línia. Centre de Terminologia TERMCAT. Publicat el 04/04/2007.

PayPal: Intermediari que es posa entre el venedor i el comprador amb la finalitat d'efectuar la transacció econòmica del comprador en favor del venedor i endur-se una petita comissió pel tràmit. És una de les empreses més conegudes dins aquest àmbit, i permet fer pagaments i transferències de doblers a través d'Internet, de manera que resulta una alternativa als sistemes tradicionals, com ara els xecs o les transferències.

Font: Fundació iBit.

PDA - organitzador personal: Dispositiu mòbil que funciona com un aparell de gestió personal d'informació i que té l'habilitat de connectar-se a Internet, per tant disposa d'un navegador web. Actualment, qualsevol PDA ha passat a tenir la consideració de telèfon intel·ligent o *smart phone*, com ara les Blackberry, els iPhone o els HTC.

Font: Fundació iBit.

Podcast: Concepte sorgit al voltant del 2004 de la contracció dels termes *iPod* i *broadcast* (difusió). Consisteix en un arxiu d'àudio o vídeo distribuït amb caràcter episòdic, descarregable i que se centra en un tema o matèria o canvia de tema però manté els mateixos presentadors. El concepte és semblant a un programa de ràdio o televisió, només que no té origen en aquests mitjans de comunicació.

Font: Fundació iBit.

Programari (software): Conjunt de components lògics necessaris que permeten fer tasques específiques, com processar textos, fer fulles de càlcul o gestionar un sistema operatiu.

Font: Fundació iBit.

Safari: Navegador web gratuït desenvolupat per l'empresa nord-americana Apple com a part del seu sistema operatiu Mac OS X. Està basat en el motor de renderització Gecko, d'acord amb KHTML. És també el navegador web estàndard en el sistema operatiu iOS.

Font: Fundació iBit.

Sistema operatiu: Segons el Dr. William Stallings, es considera que un sistema operatiu és una aplicació de programari que es troba en un ordinador o dispositiu que s'encarrega d'administrar la forma en la qual diferents programes fan servir el maquinari a la vegada que regula les formes en què un usuari controla l'ordinador o el dispositiu.

Font: Fundació iBit.

Teletreball: Acció duta a terme per la persona que fa una activitat professional físicament lluny d'un centre de producció o de serveis per mitjà de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Font: *Terminologia del comerç electrònic*. Diccionaris en Línia. Centre de Terminologia TERMCAT. Publicat el 04/04/2007.

En qualsevol cas, també es parla de teletreball o treball des de casa o a casa quan es du a terme l'activitat professional en una ubicació diferent de l'oficina (normalment el domicili) i en un horari laboral distint de l'habitual. Una altra definició podria ser la que el considera com una forma flexible d'organització del treball que consisteix a dur a terme l'activitat professional sense la presència física del treballador o la treballadora a l'empresa durant una part important del seu horari laboral i que, a més, implica:

- Ús intensiu de les tecnologies de la informació.
- Ús permanent d'algun mitjà de comunicació (telèfon, correu electrònic, missatgeria instantània, etc.) per permetre el contacte en horari laboral del treballador i l'empresa.
- Aportació d'un valor afegit per al teletreballador dins l'empresa relacionat amb l'ús d'aquestes tecnologies.

A més, una altra definició podria ser la que principalment accepten les organitzacions nord-americanes, segons la qual el teletreball és quan els treballadors redueixen els seus desplaçaments en traslladar tota o part de la seva feina a un lloc diferent de l'habitual (oficina).

Font: Fundació iBit.

TIC - tecnologies de la informació i la comunicació: Es podrien definir les tecnologies de la informació i la comunicació, conegudes per les sigles TIC, com el conjunt de tecnologies desenvolupades per gestionar informació i enviar-la d'un lloc a un altre. El seu abast és molt gran, ja que comprèn des de tecnologies per emmagatzemar informació i recuperar-la després, enviar-la i rebre-la d'un lloc a un altre, o fins a tecnologies per processar la informació per calcular resultats i elaborar informes. En qualsevol cas, i com va dir Kofi Annan, exsecretari general de l'ONU, en el seu discurs inaugural de la primera fase de la Cimera Mundial de la Societat de la Informació, Ginebra 2003: «Les tecnologies de la informació i la comunicació no són cap fórmula màgica, però poden millorar la vida de tots els habitants del planeta. Es disposa d'eines per arribar als objectius de desenvolupament del mil·lenni, d'instruments que faran avançar la causa de la llibertat i la democràcia i dels mitjans necessaris per propagar els coneixements i facilitar la comprensió mútua.»

Font: Fundació iBit.

USB - conductor universal en sèrie: És un port que permet connectar perifèrics o accessoris a un ordinador. Fou creat amb la finalitat d'afavorir el concepte «endollar i fer servir», així com eliminar la necessitat de fer servir targetes separades per posar als antics ports PCI o ISA.

Font: Fundació iBit.

XDSI - xarxa digital de serveis integrats: Tipus de xarxa que va suposar una evolució de la xarxa digital integrada perquè facilitava connexions digitals d'extrem a extrem per proporcionar una gran gama de serveis tant de veu com d'altres i a la qual els usuaris accedeixen mitjançant un conjunt d'interfícies normalitzades.

Font: Fundació iBit.

Wi-Fi: Sistema d'enviament de dades sobre xarxes computacionals que fa servir ones de ràdio en comptes de cables. Per ser un dispositiu compatible amb la tecnologia Wi-Fi, ha d'estar basat en la tecnologia IEEE 802.11. Per aquesta raó, Wi-Fi és també una marca de la Wi-Fi Alliance, que certifica que un producte està basat en els estàndards IEEE 802.11.

Font: Fundació iBit.

Windows: Nom comercial de la sèrie de sistemes operatius i interfícies d'usuari gràfiques creades per l'empresa nord-americana Microsoft per a la línia d'ordinadors coneguts com a PC.

Font: Fundació iBit.

Xarxa de fil: També coneguda com a Internet per cable o mòdem de cable, fa referència al tipus de xarxa que facilita la comunicació d'informació en sentit bidireccional mitjançant una infraestructura de televisió per cable que permet accedir a Internet de banda ampla.

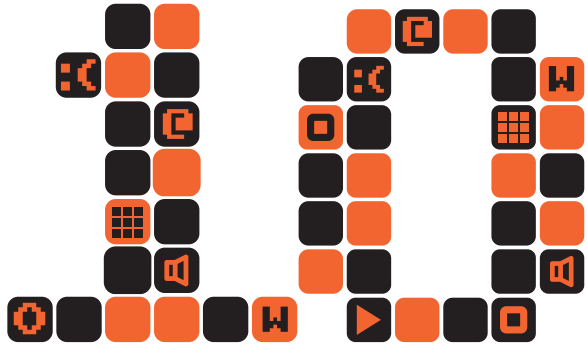
Font: Fundació iBit.

Xarxa social: Servei centrat a crear i reflectir en el món virtual les xarxes de persones i relacions socials que en el món real comparteixen interessos o activitats. Una xarxa social dins Internet es compon normalment d'una representació de cada usuari en forma de perfil, els seus enllaços socials, així com una varietat de serveis addicionals, entre els quals es troben la missatgeria instantània o el correu electrònic. Entre les xarxes socials més conegudes hi ha Facebook, Tuenti, MySpace, Hi5, Bebo, Twitter i Keteke, entre moltes d'altres.

Font: Fundació iBit.

Xat: Tipus de comunicació feta per Internet en temps real i de forma instantània entre dues o més persones, ja sigui de forma pública o privada. Requereix un client de xat per poder comunicar-se, com ara Microsoft o Yahoo! Messenger. La paraula és d'origen anglosaxó i significa 'conversa'.

Font: Fundació iBit.

<Referències i bibliografia>

FUNDACIÓ GADESO. 2008. Avaluació del consum per Internet a les Illes Balears.

INE. 2008. Encuesta sobre equipamiento y uso de Tecnologías de Información y Comunicación en los hogares.

INTECO. 2009. Estudio sobre la privacidad de los datos personales y la seguridad de la información en las redes sociales online.

INTECO. 2008. Redes sociales, Menores de edad y privacidad en la red. The Cocktail analysis. Herramientas de comunicación online: Las redes sociales.

OAE. 2007. Informe de Resultados 2007 del Observatorio de Administración Electrónica.

ONTSI. 2008. Encuesta Panel de Hogares. 20ª oleada. Red.es.

ZED DIGITAL. 2008. El fenómeno de las redes sociales. Percepción, usos y publicidad.

Llocs web:

The Cocktail analysis: <http://www.tcanalysis.com/>

Pla d'actuació per a la implantació de l'Administració electrònica a les Illes Balears, d'acord amb la Llei 11/2007 (LAECSP), Col·lecció Ibitàcoles, núm 3: <http://www.ibit.org/home/difusion/ver.php?id=2601>

Institut Nacional d'Estadística: www.ine.es

Centre de Terminologia TERMCAT: <http://www.termcat.cat>

Aquest estudi s'emmarca dins l'Enquesta modular d'hàbits socials 2010 (EMHS) que ha dut a terme l'Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat).

Els resultats del mòdul *Disponibilitat i usos de les TIC a les llars*, desenvolupat per l'OBSI, són els que s'analitzen detalladament en aquesta publicació, en què s'ha estudiat l'equipament tecnològic de les llars i els usos que en fa la població.

Aquest treball ha centrat els seus objectius en obtenir, per primera vegada a les Illes Balears, una radiografia fidedigna dels aspectes considerats estratègics per al desenvolupament socioeconòmic i la cohesió social de la població balear, i una informació valuosa per poder orientar les polítiques públiques.

PLAN
avanza...»

www.ibit.org

